

En svensk konstruktion av klimatförändringar

RAMANALYS AV SVENSKA DAGBLADETS BEVAKNING AV
KLIMATFRÅGAN

Lovisa Befrits

KANDIDATUPPSATS MEDIE- & KOMMUNIKATIONSVETENSKAP | HANDEDARE: TOM BUURMAN

Institutionen för mediestudier, Stockholms Universitet | HT2018

Abstract

This paper concerns the framing of climate change in Svenska Dagbladet, during the period of January 1st to November 30th, 2018. Climate change has been described as the challenge of our time, perhaps even the biggest to ever face humanity. Though Sweden has, for a long time, expressed a general consensus regarding the existence and gravity of climate change the importance of how the question is handled remains. Media plays a crucial role in defining and explaining the issue, including causal interpretations and what ought to be done. The outset of the current study was to explore how one of Sweden's leading newspapers constructs and represents this issue of climate change. Through a method of framing analysis, using Nisbet's framing typology, the study examined 69 articles in Svenska Dagbladet within the chosen time frame. Two research questions guided the study: Q1 - *Which are the primary frames used in the articles? Does frequency differ among the frames?* Q2 - *What constitutes each frame? Which defining features and arguments can be identified for each frame?* The results show that climate change is portrayed as an advanced crisis with the need for immediate and massive efforts to limit the consequences. The newspaper highlights the importance of lowering individual footprint, the need for a green approach in markets and above all, the pivotal role of the UN and transnational agreements for a global solution. More work is needed within the research field to further investigate the findings concluded in this paper.

Keywords: *Climate change, framing, social constructivism, Nisbet's framing typology, frame analysis, Svenska Dagbladet*

1. Inledning	3
1.1. Syfte och frågeställning	4
1.2. Avgränsning	4
1.3. Disposition	4
2. Bakgrund	5
3. Teoretisk ram och tidigare forskning	6
3.1. Socialkonstruktivism och medielogik	6
3.2. Framing	7
3.3. Tidigare forskning	8
3.4. Nisbets ramypologi	11
3.5. Kritisk reflektion av teoretiskt ramverk	13
4. Metod och material	13
4.1. Ramanalys	13
4.2. Exempel kodning	14
4.3. Material och urval	15
4.4. Kritisk reflektion av metod	16
5. Resultatredovisning och analys	17
5.1. Resultat analysfas 1	17
5.2. Resultat analysfas 2	20
5.2.1. Social progress	20
5.2.2. Economic development & competitiveness	21
5.2.3. Moral & ethics	23
5.2.4. Science & Technology	24
5.2.5. Pandora's box/Frankenstein's monster	26
5.2.6. Public accountability/governance	27
5.2.7. Middle way/alternative path	29
5.2.8. Conflict & Strategy	30
5.2.9. Human risk, health & safety	32
5.3. Resultatsammanfattning	34
6. Diskussion	34
6.1. Begränsade resultat	36
6.2. Slutsats	36
7. Käll- och litteraturförteckning	38
8. Bilaga 1. Förteckning av analyserade artiklar	

1. Inledning

Klimathotet har kanske aldrig känts så närvarande som under 2018. Skildringar av katastrofala konsekvenser med temperaturhöjningar på flera grader över pre-industriella nivåer, utrotade djurarter och smältande polarisar gör sig allt oftare påmind och svenskar har drabbats av en ny åkomma - klimatångest. På kort tid har diskussionen gått från vilken sorts värld vi vill efterlämna till kommande generationer till att i allt högre grad kretsa kring vilken sorts planet vi vill leva på *idag*. Enligt WWF:s årliga klimatundersökning tänker nästan hälften av alla i Sverige på klimatet minst en gång i veckan och var tredje svensk kvinna i åldern 16–29 år känner sig olycklig på grund av klimathotet (Världsnaturfonden 2018). Under de senaste decennierna har frågan gått från att vara föremål för en i första hand vetenskaplig diskussion till att bli en brinnande samhällsfråga, ett skifte som lett till ökad debatt och intresse för medias roll i processen (Shehata & Hopmann 2012).

Klimatförändringarna är en komplex fråga, abstrakt i den bemärkelse att de är tid- och rumslös. Det är en ständigt pågående process som inte går att bevittna med blotta ögat (Boykoff 2011). Frågan beskrivs ofta som ett, s.k. *unobtrusive issue*, en fråga som många saknar direkt personlig erfarenhet av vilket ytterligare försvårar förståelse av fenomenet (Schäfer & O'Neill 2017). Hur media definierar och beskriver klimatförändringar får därför stor betydelse för allmänhetens uppfattning och förståelse för frågan. I hög utsträckning är media den primära källan till människors erfarenhet av klimatförändringarna (Shehata & Hopmann 2012). Denna premiss, att klimatförändringar på många sätt är en medierad upplevelse, är utgångspunkten för den aktuella studien (Boykoff 2011; Hansen 2010; O'Neill et.al 2015). Medias representation av klimatförändringar formar i hög utsträckning allmänhetens attityder, vilket får direkta följder för politiska beslut och samhälleliga ansträngningar i klimatfrågan (Olausson 2009; Schäfer & O'Neill 2017). Med detta i åtanke, får frågan om *hur* media porträtterar klimatförändringarna avgörande betydelse. Genom *framing*, att belysa och rikta uppmärksamhet mot särskilda aspekter av ett ämne, får klimatfrågan en viss innebörd. Ramar säger oss något om en frågas natur, hur den förstås och vad som bör göras. Den aktuella studien har valt att undersöka framing av klimatförändringar i en av Sveriges ledande dagstidningar under 2018.

1.1. Syfte och frågeställning

Syftet med denna fallstudie är att undersöka vilka ramar som förekommit i Svenska Dagbladets bevakning av klimatfrågan mellan 1 januari - 30 november 2018, för att öka förståelsen för hur svenska tidningar konstruerar och representerar klimatförändringar.

Studien kan betraktas i två delsteg där det första utgör en grundläggande kartläggning med avsikt att erhålla en övergripande bild av rapporteringen, medan den andra fasen ägnats åt en djupgående analys av materialet för att åskådliggöra och redogöra för bärande elementen i respektive ram.

Studien söker svar på följande frågor:

1. *Vilka är de primära ramarna i artiklarna? Är någon, eller några, av ramarna särskilt frekventa?*
2. *Vad utgör respektive ram? Vilka utmärkande drag och resonemang kan identifieras?*

1.2. Avgränsning

Studien undersöker en svensk dagstidning, under en begränsad tidsperiod. Med hänsyn till arbetets omfång och materialets volym har studiens analys begränsats till textens primära ram för att undvika alltför svårtydda mönster och tveksamma påståenden. Fallstudiens ämnen inte vara representativa för alla svenska dagstidningar eller den svenska förståelsen i stort. Förhoppning är att bidra med en pusselbit i en mycket komplex fråga.

1.3. Disposition

Arbetet inleds med en kort bakgrund (2) av Sveriges ställning i klimatfrågan och svenskars attityder, samt en överblick av Svenska Dagbladet. I teorikapitlet (3) redogörs för det socialkonstruktivistiska perspektivet, medielogik och framing, följt av tidigare medieforskning på området. Teorikapitlet avslutas med en genomgång av Nisbets ramtypologi som använts för studiens analys. I följande kapitel, 4. Metod, diskuteras den valda metoden: ramanalys och dess tillämpning. Här presenteras även material och urval. I resultat (5.) redovisas studiens fynd och analys i enlighet med de två forskningsfrågorna, och avslutas med en sammanfattning av

resultaten. Kapitel 6. utgörs av en diskussion följt av studiens slutsatser.

2. Bakgrund

Klimatförändringarna har beskrivits som vår tids största utmaning, kanske den största mänskligheten någonsin stått inför. I oktober släppte FN:s klimatkommission, IPCC, en specialrapport som varnade för vad som händer om världen inte lyckas begränsa en temperaturhöjning på 1,5 grader (IPCC 2018). Sverige har en uttalad ambition om att ligga i framkant i det globala arbetet mot ett fossilfritt och hållbart samhälle. Senast 2045 ska Sveriges sammanlagda nettoutsläpp nå noll enligt landets klimatåtaganden (Naturvårdsverket 2018). En undersökning av svenskars attityder visar att 86% tycker det är viktigt att samhällsåtgärder mot klimatförändringen sätts in, och 8 av 10 tror att vi kan bromsa vår klimatpåverkan. Under den gångna svenska valrörelsen, listades 'Klimat och miljö' som den fjärde viktigaste valfrågan bland väljarna (*ibid.*). De stora dagstidningarna spelar en viktig roll i att forma den offentliga debatten, och kan fungera som en förlängd arm mellan vetenskap och allmänhet (Dotson, Jacobson, Kaid & Carlton 2012). Tidigare forskning har påtalat sambandet mellan hur pass mycket utrymme en fråga får i media och offentlig opinion. Kvantitet och frekvens har visat sig vara betydande faktorer när det kommer till vilka frågor som allmänheten anser vara av vikt (*ibid.*).

Svenska Dagbladet (SvD) har under de senaste åren genomfört en medveten satsning på klimatbevakning med en klimatreporter på heltid och lanseringen av nyhetsbrevet *Klimatkollen*. Klimatkollen skickas varannan vecka och samlar ”*de senaste och viktigaste nyheterna om klimatet och klimatförändringarna, tillsammans med klimatreporterens personliga kommentar*”. Under 2017 utökades engagemanget ytterligare genom ett valsamarbete med Baaam, en digital medietjänst som riktar sig främst mot unga kvinnor, och sedan 2015 har tidningen legat i topp inom klimatbevakning enligt Vi-skogens¹ årliga rankning (SvD 2018). Under parollen *Klimatutmaningen*, publicerar SvD kontinuerligt artiklar, guider och tips för att minska individens klimatpåverkan. Tidningen har en total räckvidd på 2 051 000 individer per vecka, och i en mätning utförd av Orvesto ökade Svenska Dagbladet 2018 sin räckvidd (online och print)

¹ Vi-skogen är en svensk biståndsorganisation som, genom mediesöktjänsten Retriever, årligen granskar hur omfattande klimatbevakningen i svensk press är.

från 238 000 till 244 000 läsare som enda dagstidning i Sverige (Schibsted 2018; Kantar Sifo 2018).

3. Teoretisk ram och tidigare forskning

Kapitlet inleds med den socialkonstruktivistiska grundprincipen, följt av medielogik och studiens teoretiska huvudbegrepp: framing. Den tidigare forskning som sedan tas upp ämnar ge en överblick av hur framing-teori har applicerats på klimatfrågan, samt för studien intressanta resultat. Avslutningsvis redogörs för Nisbets ramtypologi.

3.1. Socialkonstruktivism och medielogik

Det socialkonstruktivistiska perspektivet hävdar att olika frågor och problem uppstår först när dessa genom kommunikation och diskurs definieras som just frågor och problem av intresse för offentlig och politisk debatt. Den amerikanska sociologen Herbert Blumer menade att ett problem är resultatet av en kollektiv definitionsprocess där olika parter gör yttranden och påståenden i relation till en viss fråga (Hansen 2010). En viktig aktör i att lyfta klimatfrågan som ett problem är media, och den symboliska representation som sker genom den. Med symbolisk representation menas att det mesta vi som individer vet och känner till, har vi inte erfarit *direkt* utan fått återberättat, *re*-presenterat för oss genom andra personer, sociala institutioner eller aktörer så som media (ibid). Vår upplevelse av klimatförändringar materialiseras alltså genom medias representation av den, exempelvis är många av de symboler och bilder som de flesta av oss förknippar med klimatförändringar medierade erfarenheter - den svältande isbjörnen, smältande polarisar och satellitbilder över utbredda öknar (Hansen 2010). Om vi accepterar det socialkonstruktivistiska perspektivet, får medias symboliska representation av klimatförändringarna långtgående och avgörande konsekvenser för vår förståelse av problemet.

Detta lyfter i sin tur frågan om vad som påverkar media, närmre bestämt nyhetsmedia. Nyhetsproduktion interagerar med flera kontextuella faktorer - sociala, politiska och ekonomiska, som påverkar vad som blir nyheter (Boykoff 2011). Precis som andra frågor, är rapportering av klimatförändringar berörd av nyhetskriterier och journalistiska normer (Shehata & Hopmann 2012). Utöver behovet av nyhetsvärde, konkurrerar klimatfrågan dessutom om utrymme med

andra frågor (Hansen 2010). De flesta ämnen tenderar att befinna sig i så kallade issue-attention cycles vilket innebär att intresset för ett ämne fluktuerar över tid. Farhågan för att allmänheten ska drabbas av *climate-fatigue*, kort sagt att människor tröttnar på att läsa om klimatet, anses också vara en bidragande orsak till att medias uppmärksamhet mot klimatfrågan historiskt sett har varierat (ibid.). Den individuella journalisten har också visat sig ha betydelse för bevakning. Trots journalistiska ideal om balans och objektivitet, tyder empirisk erfarenhet på att vetenskaplig kunskap, ideologiska ståndpunkter, politiska sympatier och expertis inverkar på journalisters arbete med klimatfrågan (Boykoff 2011; Schäfer & O'Neill 2017). Enligt Nisbet (2009) existerar ingen kommunikation som inte ramats in på något sätt, medvetet eller omedvetet, det är en oundviklig del i den kommunikativa processen. Läsare (och tittare) förlitar sig på ramar för att tolka och förstå ett ämne, och journalister använder det för att skapa läsvärda texter. När det kommer till nyhetsramar menade Gamson (citerad i Hansen 2010;31) att dessa är mer eller mindre implicita, nästintill osynliga. De flesta av oss tar dem för givet, som helt naturliga, och tänker inte på att även nyheter är resultatet av urval och en version av verkligheten.

3.2. Framing

Framing-teori fokuserar på hur en händelse framställs, med vilken eller vilka ramar beskrivs något så att vi kan förstå det? Det finns tre huvudsakliga frågor som *framing* riktar uppmärksamhet mot (Hansen 2010):

- *Vad är problemet?*
- *Vem, eller vad, är ansvarig(a)?*
- *Hur ska problemet hanteras?*

De flitigast använda definitionerna av framing har utformats av Robert M. Entman respektive William A. Gamson & Andre Modigliani (Schäfer & O'Neill 2017). Entman (1993) definierar framing som en process där vissa aspekter av en händelse väljs ut och görs mer framträdande än andra i en text, vilket ger en viss *problemdefinition*, en viss *orsaksförklaring*, en viss *moralisk värdering* och en viss *åtgärd/lösning*. Gamson & Modigliani (1989) förklarar i sin tur framing som ett organiseringsverktyg för att skapa mening: en ram antyder vad ett problem består i och essensen av det. Hansen (2010; 32–33) menar att Gamson & Modiglianis beskrivning är särskilt

användbar för att belysa framings dubbla betydelse inom medieforskning. Det har dels använts som ett bredare begrepp för att förstå de olika historier/diskurser/paketeringar som finns till förfogande för att tolka vår omgivning. Den andra innebörden av framing kan förstås som att en ram består av en uppsättning komponenter, ett *frame package*², som tillsammans utgör en helhet. Detta paket består av *framing devices* och *reasoning devices*. Den förra antyder hur vi ska tänka kring ett ämne med hjälp av lexikala val som metaforer och slagord, historiska exempel, skildringar och visuella bilder, medan den senare behandlar mer abstrakta tankegångar som orsakssamband, konsekvenser och vädjan till (moraliska) principer (Gamson & Modigliani (1989). Den viktigaste skillnaden mellan dessa två grupper är att framing devices utgör manifesta element i en text medan reasoning devices oftast är icke-manifesta (Nisbet 2009).

Både Entmans, och Gamson & Modiglianis definitioner har sedan kultiverats och utvecklats ytterligare av akademiker inom flera forskningsfält vilket har lett till viss skepticism gentemot begreppets vetenskaplighet. Trots varierande preciseringar av framing, lutar sig teorin mot några elementära, gemensamma nämnare: den socialkonstruktivistiska grunden, fokus på urval och utmärkande drag (i enlighet med Entmans definition), och en delad syn på framing som: en kommunikativ process för att göra något begripligt, där vissa aspekter av verkligheten väljs ut och/eller betonas och andra väljs bort och/eller görs mindre framträdande (Schäfer & O'Neill 2017).

3.3. Tidigare forskning

Sedan början av millennieskiftet har forskning på kommunikation kring klimatförändringar ökat och särskilt framträdande på området är studier med framing som teoretisk utgångspunkt (Schäfer & O'Neill 2017). Fokus och ansats har varierat men samtliga studier utgår från samma antagande: att media spelar en avgörande roll för vår förståelse av klimatförändringar. Forskningsfältet ger ingen enhetlig bild, snarast återspeglar resultat ämnets komplexitet och intima förbindelse med politisk diskurs och medielogik. Tidigare forskning har dock konstaterat att klimatbevakning generellt tenderar att prioritera enskilda händelser framför mer långsiktiga och komplexa perspektiv. Flera studier har till exempel visat att rapportering av klimatfrågan är

² Gamson & Modigliani benämnde ursprungligen dessa media packages men denna studie använder sig av Van Gorps (2009) vokabulär frame packages.

kraftigt beroende av väsentliga händelser som naturkatastrofer, toppmöten eller klimatrapporter för att på så sätt förankra och konkretisera frågan (Olausson 2009; Schäfer & O'Neill s.18).

Den medieforskning som bedrivits på området har resulterat i en bred repertoar av tillvägagångssätt och omvändningsområden. Vissa studier har använt sig av en induktiv ansats där ramar fastställts och upprättats utifrån materialet, medan andra har nyttjat fördefinierade ramar som sedan identifierats deduktivt i underlaget. Schäfer & O'Neill (2017) redogör i sin artikel *Frame analysis in climate change communication: Approaches for Assessing Journalists' Minds, Online Communication and Media Portrayals* för olika typer av ramar som förekommit inom medieforskning på klimatfrågan:

- Form- & stilmässiga ramar
- Innehållsorienterade ramar
 - *Generiska ramar*: innehållsrelaterade ramar men inte ämnesspecifika
 - *Ämnesramar*: innehållsrelaterade och ämnesspecifika

Form- och stilmässiga ramar fokuserar på strukturen eller den formella presentationen av en kommunikativ text istället för *innehåll*, och befinner sig till följd av detta generellt på en högre abstraktionsnivå. Ett bra exempel är *episodiska* och *tematiska* ramar: med en *episodisk ram* beskrivs en händelse genom enskilda, isolerade händelser utan hänsyn till yttre omständigheter och samband, medan en *tematisk ram* sätter händelser i bredare kontext till bland annat omgivning och historisk bakgrund. I kontrast till detta fokuserar innehållsrelaterade ramar på, precis som namnet antyder, *innehåll*. Även här har olika forskare nyttjat varierande abstraktionsnivå genom att antingen fokusera på *generiska* ramar - generella karaktärsdrag och mönster som sträcker sig över olika typer av frågor, eller *ämnesspecifika* ramar (Schäfer & O'Neill (2017).

En uppsättning ämnesspecifika ramar användes i O'Neill et. als studie *Dominant frames in legacy and social media coverage of the IPCC Fifth Assessment Report* (2015) för att undersöka amerikansk och brittisk rapportering³ kring den femte IPCC-rapporten. En modell med 10 ramar utformades för studien genom ett kvalitativt förarbete där man undersökte

³ I TV och tryckt media, samt på Twitter

klimatkommunikation inom elitdiskurs, massmedia och folkopinion. Den induktiva processen resulterade i följande ramschema: *Settled science, political & ideological struggle, role of science, uncertain science, disaster, security, morality & ethics, opportunity, economic, health*. O’Neills et al. fann att olika ramar föredrogs av olika mediekkanaler, men att *political & ideological struggle* var vanligt förekommande i tryckt media. Studien fann också att IPCC-rapportens nyhetsvärde värderades betydligt högre i Storbritannien samt att tidningar föredrog olika ramar beroende på målgrupp.

Huruvida rapportering och bevakning skiljer sig mellan länder är ett återkommande fokus för studier, dock med varierande resultat. Flera tidigare studier har pekat mot att det finns väsentliga nationella och kulturella skillnader när det kommer till klimatfrågan (Nisbet & Newman 2015). En av de bakomliggande orsakerna till detta anses vara att media ofta präglas av en nationell logik, som bland annat antas spegla det politiska läget och ett lands officiella ståndpunkt i klimatfrågan (Olausson 2009). En studie av Shehata & Hopmann (2012), *Framing climate change - A study of US and Swedish press coverage of global warming*, landade dock i den motsatta slutsatsen - att rapporteringen varit slående lik mellan USA och Sverige. I kontrast till flera tidigare studier som pekat mot en hög närvaro av skepsis mot etablerad vetenskap i amerikansk media, indikerar resultaten från denna studie att det i amerikansk, så väl som svensk, media inte givits något större utrymme till tvivel i klimatfrågan. Den nationella aspekten för klimatfrågan betonas vidare i Ulrika Olaussons (2009) studie av svensk medias rapportering av klimatfrågan - *Global warming—global responsibility? Media frames of collective action and scientific certainty*. Olausson menar att framing skapat ett ”kognitivt fönster” varigenom klimatfrågan givits mening. Resultaten från studien pekar mot att konstruktionen av klimatfrågan i Sverige har karaktäriserats av ett slags sunt förnufts-skapande där den allrådande övertygelsen om kopplingen mellan utsläpp av växthusgaser och klimatförändringarnas kännbara effekter lett till en ”naturaliserad” förståelse av frågan. Studiens resultat framhåller en viktig aspekt som verkar präglade den svenska rapporteringen: behovet av *kollektiv handling*. Två vägar brukar diskuteras i samband med detta: *adaptation* - anpassning till ett förändrat klimat, och *mitigation* - olika sätt att begränsa eller minska effekten av klimatförändringarna. Olausson (2009) fann att kollektiv handling genom begränsning (*mitigation*) dominerade den svenska rapporteringen och ofta sammanföll med toppmöten och klimatavtal.

3.4. Nisbets ramtypologi

Tidigare medieforskning på framing har identifierat en uppsättning ramar som verkar återkomma i samband med vetenskaps- och miljörelaterade debatter. Utifrån tidigare studier på bland annat kärnkraft och bioteknologi, har ett mönster av ramar framträtt som i sin tur använts för analyser av kommunikation kring klimatfrågan (Nisbet & Newman 2015). Med bakgrund mot den tidigare forskningen, har Nisbet (2009) redogjort för en generell ramtypologi som kan appliceras på klimatfrågan. Typologin består ursprungligen av åtta ramar: *Social progress*, *Economic development & competitiveness*, *Moral & ethics*, *Scientific & technical uncertainty*, *Pandora's box/Frankenstein's monster*, *Public accountability/governance*, *Middle way/alternative path* och *Conflict & strategy*. Ramarna är innehållsrelaterade, men alltså generiska och inte ämnesspecifika. Nisbet poängterar vikten av att inte förväxla en ram med ett visst ställningstagande eller tema, och att samtliga ramar kan innehålla en positiv, negativ eller neutral ton. Med utgångspunkt i tidigare forskning, och efter en första preliminär analys för den aktuella studien, gjordes följande revidering av typologin.

Nisbet (2009) belyser ytterligare två potentiella ramar för klimatkommunikation: hälsa och säkerhet. Karyn Boenker (2012) har tagit fasta på detta i sin studie *Communicating Global Climate Change - Framing patterns in the US 24-Hour News Cycle 2007-2009* och nyttjar en utökad version av Nisbets typologi. I enlighet med Boenkers resultat, har ramen *Human risk, health & security* adderats till typologin.

Nisbets typologi är utformad i en amerikansk kontext, i ett land där klimatfrågan präglats av splittring och ifrågasättande av vetenskapligt underbyggda påståenden. Tidigare studier av svensk mediabevakning på klimatfrågan har visat att det i stort sett råder konsensus beträffande klimatförändringarnas existens (Berglez, Höjjer & Olausson 2009; Shehata & Hopmann 2012). Med anledning av detta har ramen *Scientific & technical uncertainty* reviderats till *Science & technology*.

<i>Social progress</i>	
------------------------	--

	Ses som ett sätt att förbättra livskvalité eller lösa problem genom individen, grupper eller andra rörelser i samhället; alternativt att leva i harmoni med naturen istället för att bemästra den.
<i>Economic development & competitiveness</i>	Ses som en ekonomisk investering; marknadsfördelar eller risker; eller en fråga om lokal, nationell eller global konkurrens
<i>Moral and ethics</i>	Ses som en fråga om rätt och fel; alternativt om att respektera eller inte respektera gränser, trösklar eller hinder.
<i>Science & technology</i>	En fråga om expertis eller konsensus; en debatt om vad som känt kontra vad som inte är känt; eller granskad, beprövad kunskap kontra alarmism
<i>Pandora's box/Frankenstein's monster</i>	Ett behov av förebyggande insatser, eller handling som gensvar på potentiell katastrof och en situation utom kontroll; alternativt som fatalism, där det inte finns något sätt att undvika konsekvenserna eller den valda vägen.
<i>Public accountability/governance</i>	Forskning eller policy i linje med allmänhetens intresse eller andra, specialintressen; betonar frågor om kontroll, transparens, delaktighet, gensvar, eller ägande; alternativt en debatt om hur vetenskap och expertis bäst kommer till användning vid beslutsfattande
<i>Middle way/alternative path</i>	En mellanväg, kompromiss, mellan oförenliga eller polariserade åsikter
<i>Conflict & strategy</i>	En strid eller ett spel bland eliten, exempelvis vem som definierar/styr debatten; alternativt en kamp mellan personer eller grupper

<i>Human risk, health & security</i>	En fråga om hot mot människors säkerhet eller hälsa
--	---

3.5. Kritisk reflektion av teoretiskt ramverk

Typologins flexibilitet är både en styrka och en svaghet. Tolkningsutrymmet gör typologin mer funktionell och lättare att applicera, men öppnar samtidigt upp för teoretiska missförstånd. Det är stundtals svårt att särskilja teori från metod när det kommer till framing, av den anledningen kommer ytterligare betänkligheter och svagheter belysas vidare i följande kapitel: Metod och material.

4. Metod och material

Kapitlet innehåller en inledande redogörelse för studiens ansats och beskrivning av ramanalys, följt av operationalisering och ett kodexempel från analysmaterialet. I nästföljande stycke presenteras studiens material och urvalsprocess. Avsnittet avslutas med en kritisk reflektion av metoden.

Den vetenskapliga metoden för studien är ramanalys och utgörs av två faser relaterat till studiens forskningsfrågor. Den första fasen syftar att besvara fråga (1) och innefattar en kartläggning av artiklarna där den primära ramen bedömts utifrån artiklarnas rubrik och ingress. Den andra delen av analysen riktar sig till fråga (2) och består av en ingående analys av de olika ramarna och dess beståndsdelar.

4.1. Ramanalys

En ram är inget som skrivs ut explicit i en text, den måste uttolkas. Primärt fokus för en ramanalys bör därför ligga på att bryta ner nyhetstexter till empirisk hanterbara dimensioner för att kunna undersöka närvaron av olika ramar (Pan & Kosicki 1993). Grunden för metoden är innehållsanalys och innebär en kritisk och systematisk fördjupning i det textmaterial som analyseras. Syftet med en ramanalys är alltså inte om att undersöka *vad* en text handlar utan *hur*

den berättas. I artikeln *Taking subjectivity out of framing analysis* lutar sig Van Gorp (2009) mot Gamson & Modiglianis diskussion om frame packages och menar att ramanalysens huvuduppgift är att påvisa de framing och reasoning devices som tillsammans utgör indikatorer för en viss ram. Liknande Gamson och Modiglianis konceptualisering, beskriver Entman hur en ram utmärker sig genom ”*the presence or absence of certain keywords, stock phrases, stereotyped images, sources of information and sentences that provide thematically reinforcing clusters of facts or judgments*” (Entman 1993; 52). Det är möjligt att dra paralleller mellan Gamson & Modigliani och Entmans beskrivning där båda betonar en texts manifesta och icke-manifesta element. Arbetets analys har utförts med bakgrund mot dessa tankegångar, och därtill fokuserat på resonemang kring problemdefinition, orsakssamband och lösningar.

Studien har utförts med en manuell holistisk ansats, liknande de upplägg som Boenker (2012) och Shehata & Hopmann (2012) använt i sina studier. Ansatsen innebär att analys görs utifrån en uppsättning fördefinierade ramar som sedan deduktivt identifieras i materialet med hjälp av standardiserad innehållsanalys. Denna studie nyttjar sig av Nisbets ramtypologin som beskrivs i föregående kapitel. Ansatsen lämpar sig väl då en vetenskapligt underbyggd typologi som denna, kan förankra studien i tidigare forskningsdesign och resultat på området. Utöver Nisbets (2009) egen definition och redogörelse för ramtypologin, har Nisbet & Newman (2015) samt Boenker (2012) fungerat som vägledande komplement i analysen. Analysen har kodats i Excel och tillhandahålls på efterfrågan.

4.2. Exempel på kodning

I enlighet med det teoretiska ramverket har analysen dels tagit fasta på manifesta element som ordval, formuleringar och historiska exempel. Icke-manifesta element som resonemang och underförstådda samband kan delvis indikeras av manifesta element, men stundtals skönjas i det motsatta, det vill säga vad som *inte* uttrycks explicit. Kodning har inneburit ett abduktivt arbete i att identifiera vad som indikerar en viss ram och har utkristalliserats allt eftersom. Bedömningar har reviderats och en enhetlig tolkning har vuxit fram successivt. Följande exempel där *ram 1 - social progress* identifierats som primär ram, illustrerar analysens tillvägagångssätt:

(rubrik) Tre unga miljökampar ger sina fem bästa tips: Granska dina egna vanor

(ingress) Unga klår de äldre generationerna på fingrarna när det gäller klimat- och miljöarbete. Vad kan vi lära av dem? Tre unga klimatkämpar delar med sig av sina bästa tips för en hållbar framtid.

Manifesta element

Miljökämpar: exempel på slagord, en miljökämpe förstås som någon som slåss för klimatet och positiv samhällsutveckling

bästa tips: konkreta råd för hur andra kan bidra till förändring

Granska: innebär att noggrant undersöka, syna något, och indikerar att här finns förbättringar att göra

Vanor: små rutiner och handlingar som är kopplade till individen

Hållbar framtid: återkommande slagord inom klimatkampanj

Icke-manifesta element:

Artikeln accentuerar hur individuell förbättring ska leda till positiv utveckling och betonar vikten av förändring även i det lilla, vardagliga ("granska dina egna vanor"). Frågan "Vad kan vi lära av dem?" antyder att dessa unga miljökämpar gör något som resten av oss borde ta efter, implicit lever en majoritet av oss en livsstil som inte är hållbar. En gemensam väg mot ett bättre samhälle börjar hos individen.

4.3. Material och urval

Studiens material består av 69 artiklar publicerade i Svenska Dagbladet från 1 januari - 30 november 2018, där varje artikel utgör en analysenhet. Artiklarna är hämtade genom söktjänsten Retriever på mediearkivet.se. Sökkriterier angavs med följande fritext: intros:(klimat*), vilket anger att rubrik och/eller ingress ska innehålla ordet klimat- följt av alla tänkbara ändelser, t.ex. klimatförändringar, klimatångest, klimathot osv.

Den ursprungliga sökningen genererade totalt 391 träffar. En initial gallring gjordes enligt följande kriterier: dubletter, kultur/scen- och krogrecensioner, reklamannonser och artiklar där "klimat" hade annan innebörd t.ex. "politiskt klimat". Efter detta återstod 194 artiklar. En andra gallring utfördes sedan där följande exkluderades: artiklar bestående av färre än 500 ord och

artiklar från ledarsidor, debattsidor, framsidor, kultursidor, Näringsliv, SvD Bil & Motor, SvD Resor samt Vin & Mat. Kvarvarande artiklar utgör analysmaterialet på 69 artiklar och samtliga är publicerade i tidningens huvuddel.

På grund av arbetets storlek och tidsbegränsning var den stora volym som sökningen genererade tvunget att hållas nere. En majoritet av artiklarna som återstod efter första gallringen var publicerade i huvuddelen. Argumentet för att exkludera texter som innehöll färre än 500 ord baseras på den begränsade möjligheten till framing en sådan text ger vilket bland annat stöds av Van Gorp (2009; 94). Valet av fokus på rubrik och ingress är dels en formmässig avgränsning för studien, men motiveras med den relevans som rubrik och ingress har för en artikel. Rubriken är, tillsammans med ingressen, journalistens chans att sticka ut. Det ska berätta vad artikeln handlar om, men också uttrycka sig på ett sådant sätt som fångar läsarens uppmärksamhet. Tillsammans signalerar de artikelns ton och vinkel. I takt med att nyheter i allt större utsträckning läses digitalt, skulle betydelsen av rubrik och ingress kunna påstås tillta då läsmönstret påverkas på mindre skärmar. Två tredjedelar av svenskar mellan 26–55 år läser nyheter digitalt och bland dagliga (digitala) läsare är den smarta telefonen vanligaste källan (Svenskar och Internet 2016).

4.4. Kritisk reflektion av metod

Ramanalys saknar konceptuell koherens inom forskarsamhället vilken är en svaghet för metoden och kritiker menar att bristen av ett enhetligt arbetsförfarande påverkar metodens validitet och reliabilitet i negativ bemärkelse (Schäfer & O’Neill 2017). För den aktuella studien finns framför allt två specifika aspekter som bör tas upp.

Den första gäller tolkning av latent meningar, alltså icke-explicita element. Metoden innebär ofrånkomligen ett visst mått av interpretation för fastställande av ramar vilket ökar risken för subjektiv tolkning där personlig och/eller kulturell bias kan påverka vad som hittas i materialet. Detta sätter stora krav på reflexivitet hos forskaren och belyser behovet av transparens och diskussion av de fynd som görs. Utöver resultatredovisning och efterföljande diskussion i nästkommande kapitel finns i Bilaga 1. en komplett lista över de artiklar som har analyserats.

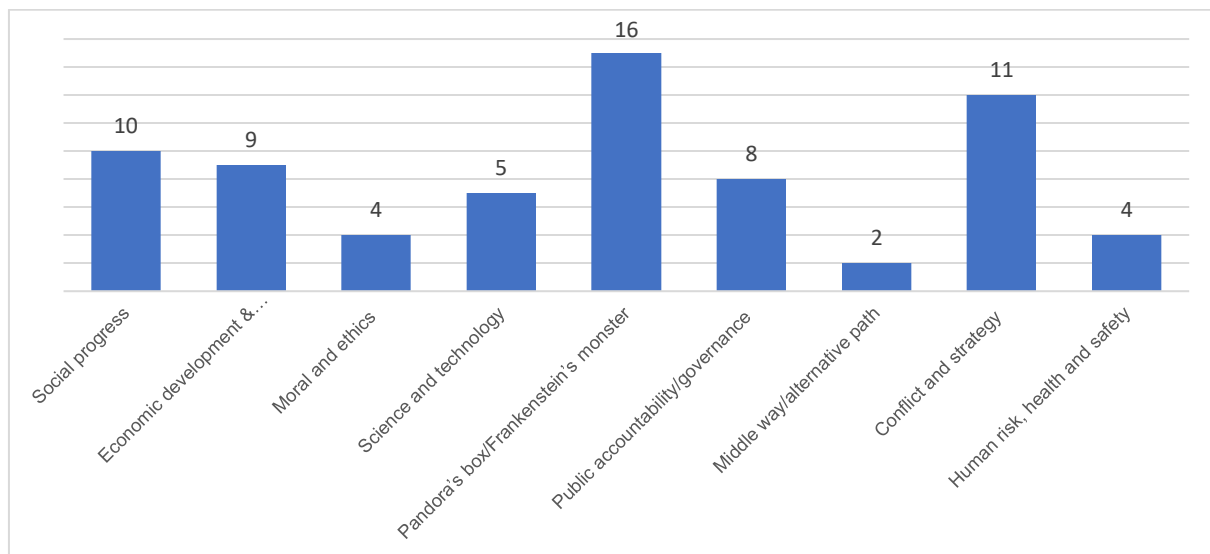
Den andra punkten berör bilder. En svaghet med studien är att bilder inte har inkluderats i analysen trots att de förekommer i vissa av artiklarna. Med hänvisning till materialets volym och arbetets storlek, samt det faktum att samtliga artiklar inte innehöll bilder, gjordes valet att enbart fokusera på text för den aktuella studien.

5. Resultatredovisning & Analys

Resultaten presenteras utifrån studiens två analysfaser med hänsyn till forskningsfrågorna. I 5.1) presenteras den utförda kartläggningen samt en kortfattat överblick för respektive ram, under 5.2) presenteras en mer detaljerad beskrivning av respektive ram med exempel från de analyserade artiklarna.

5.1. Analysfas 1

Kartläggning enligt Nisbets ramtypologi, analysfas 1, genererade följande resultat.

Figur 1 Förekomst av ramar i analysmaterialet utifrån Nisbets ramtypologi

Social progress

Ram 1 - *Social progress* identifierades i 10 av de analyserade artiklarna. Ramen skildrar klimatförändringarna som ett avgörande problem där vår livsstil är en starkt bidragande faktor. Huvudsakligen ligger fokus för denna ram på Sverige. Lösningen som framhålls är att minska det

personliga klimatavtrycket genom aktiva val, och skapa samhällen där människa och natur kan utvecklas tillsammans.

Economic development & competitiveness

Ram 2 - *Economic development & competitiveness* förekom i 9 av de analyserade artiklarna. Ramen accentuerar att klimatförändringarna är en källa till både hot och möjlighet ur ekonomisk synvinkel. Återkommande element i denna ram är nationalekonomiska aspekter, näringsliv och kännbara ekonomiska konsekvenser för individ och företag. De lösningar som framhålls är satsningar på ”gröna” affärsalternativ, där företag och näringsliv ska stå för omställningen i samhället tillsammans med ekonomiska initiativ från världens nationer.

Moral & ethics

Ram 3 - *Moral & ethics* identifierades i 4 av artiklarna. Ramen definierar klimatförändringarna som ett globalt problem där ingen kan smita från ansvar, vi har alla en del i detta. Vi har bara en planet och det är upp till oss hur vi behandlar den. Ramen länkar klimatförändringar med vårt samvete och vilken sorts värld vi vill lämna till framtida generationer. Den framhåller inga tydliga lösningar utan anspelar snarare på vikten av en moralisk kompass gällande klimatfrågan.

Science & technology

Ram 4 - *Science & technology* förekom i 5 av artiklarna. Ramen fokuserar på vetenskapliga förklaringar och resonemang i relation till klimatförändringar. Hänger det varmare (och kallare) vädret ihop med klimatförändringar, och i så fall på vilka sätt? Vad kan vi veta, vad pekar bevisen mot? Forskningsstudier och säkerställda fakta åberopas. Ramen återspeglar en mer positivistisk inställning till frågan där man pekar på statistiska samband och sannolikhet för framtida scenarion.

Pandora's box/Frankenstein's monster

Ram 5 - *Pandora's box/Frankenstein's monster* kodades i 16 av de analyserade artiklarna. Denna ram framställer klimatförändringarna som ett miljöproblem med enorma och avgörande konsekvenser för hela jorden. Det råder inga som helst tvivel om människans delaktighet i

utvecklingen. Förhoppningar om att med drastiska medel kunna åstadkomma en helomvändning och omedelbar minskning av utsläpp på jorden framhålls som lösning.

Public accountability/governance

Ram 6 - *Public accountability/governance* identifierades som primär ram i 8 artiklar. Ramen kretsar kring allmänhetens intresse och förståelse för klimatfrågan. Vad har allmänheten rätt att känna till, vad *bör* vi veta? Ramen belyser en ansvarsdimension gentemot befolkningen som antyder att det är dags för politiker och makthavaren att tala klarspråk. Länken mellan allmänheten och makten är journalisten, hen som ”ger den stora bilden”, ofta i kontrast till de tillrättalagda versioner som presenteras av makthavare.

Middle way/alternative path

Ram 7 - *Middle way/alternative path* förekom i 2 av de analyserade artiklarna. Ramen utgår från klimatförändringarnas akuta angelägenhet, men rymmer samtidigt ett pragmatiskt perspektiv med fokus på hur utmaningen kan mötas och effekterna begränsas. Ramen framhåller att förändring behöver ske på högsta samhällsnivå, och utgår huvudsakligen från ett makroperspektiv med fokus på det globala med transnationella överenskommelser och avtal.

Conflict & strategy

Ram 8 - *Conflict & strategy* identifierades som primär ram i 11 fall. Ramen karaktäriseras av politiska stridigheter på global så väl som nationell nivå. Det globala perspektivet präglas av oenigheter kring transnationella avtal, medan den nationella aspekten utmärker sig med personbråk och interna slitningar. Den gemensamma nämnaren är stora svårigheter att komma överens. Centralt för ramen är hur man ser på klimatfrågan, och vem som lyckas definiera problem och lösningar.

Human risk, health & safety

Ram 9 - *Human risk, health & safety* förekom i 4 av de analyserade artiklarna. Det som utmärker denna ram är kopplingen mellan olika samhällsproblem och klimatförändringarna. Här skapas en direkt länk mellan klimatförändringar och krig, svält och negativa hälsoeffekter. Ramen framhåller inga särskilda lösningar utan belyser snarare problematik som tidigare inte förknippats med klimatfrågan.

5.2. Analysfas 2

5.2.1. Social progress

Vår nuvarande livsstil har en negativ inverkan på planeten och klimatet, om det detta råder inga tvivel med denna ram. Ramen fokuserar på individuellt beteende med tonvikt på vardagliga beteenden. Det går att bidra, och skapa ett bättre klimat, genom att vara en god samhällsmedborgare, och dessutom må bättre på köpet.

En tydlig aspekt av denna ram är kosthållning, och koppling mellan matproduktion och miljöpåverkan. Underförstått är köttet den värsta varan, med störst koldioxidutsläpp, men det finns även andra, som t.ex. osten - ”Påläggsfavorit oväntad miljöbov” (1 juli). En vegetarisk eller vegansk kost förordas som det mest miljövänliga alternativet. Vårt egna klimatavtryck, som implicit förstås som för stort, kan minskas genom aktiva val, t.ex. genom att äta mindre kött. Flygandet ses som en annan stor bov, även där har individen möjlighet att påverka. Artikeln från 8 januari sammanfattar resonemanget väl:

Experterna: Så bidrar du till ett bättre klimat

Hur kan vi i vår vardag bidra till ett bättre klimat? Är flygstopp enda receptet? Och får det att välja klimatsmart kött? SvD har tagit hjälp av ledande experter för att hitta de bästa åtgärderna för att minska klimatavtrycket - mycket eller lite.

Vidare pekas på ett egenintresse i att leva hållbart, där det både finns chans till att spara pengar och göra gott för miljön utan att tumma allt för mycket på komfort och livsvanor. Manifesta element som ”oväntad miljöbov”, ”bidra till ett bättre klimat”, ”klimatsmart”, ”bästa åtgärderna”, ”klimatavtryck”, signalerar den personliga aspekten av klimatfrågan och understryker att alla bör *agera*. Vikten av att agera klimatsmart antyder implicit att det motsatta vore dumt, särskilt när det dessutom kan vara ett rent nöje:

Klimatsmart behöver inte vara tråkigt! Idag drar SvD:s Klimatutmaning i gång, där vi med inspirerande tips och guidande material vill visa att det går att bidra till en bättre miljö utan att det behöver gå ut över livskvaliteteten. (26 juni)

Ramen framhåller att det går att hitta sätt att leva i harmoni med naturen som dessutom leder till samhälleliga framsteg. Biodling i byn Faraba i södra Mali från 2 april är ett exempel, och en artikel från 1 april är ett annat:

*Skolklassen skippade kakorna och sålde klimatnyttä - vann pris
Får det lov att vara ett träd eller en solcellspanel? Skolklassen i Åmål skippade
kakorna och sålde klimatkompensation för att dryga ut klasskassan. Klassen
utsågs till klimathjältar och tilldelades utmärkelsen Lilla Children Climate Prize.
Nu vill de att fler följer efter.*

Med andra ord, klimatfrågan berör oss alla, och alla kan (och bör) vi dra vårt strå till stacken. Det är inte bara klimatet som tjänar på det. Ramen antyder att klimatförändringar är ett problem som i allt större utsträckning berör alla nivåer av våra liv, till och med familjedynamik. Det skapas på så sätt en koppling mellan klimatkrisen och mänskliga relationer. Människan och klimat är oskiljaktiga, "allting hänger ihop". Vi kan inte fuska med vårt beteende, våra val får direkta konsekvenser för klimatet och ett ohälsosamt leverne hänger ihop med en ohälsosam "livsstil" för jorden. Sambandet betonas bland annat i artikeln "*Kris gav familj nytt perspektiv på klimathot och hållbarhet*" från 21 april:

När det uppstod en kris hemma fick familjen Ernman/Thunberg upp ögonen för klimathotet. Nu skriver familjen en självutlämnande bok om global uppvärmning, ekonomiska klyftor och psykisk ohälsa - allting symtom på den akuta hållbarhetskris vi människor befinner oss i.

Formuleringar som "*nytt perspektiv på klimathot*" och "*akuta hållbarhetskris*" påminner om situationens allvar och livsomvälvande konsekvenser. Den implicita meningen i denna ram är att vi måste lära oss leva bättre för miljön, och den yngre generationen är vägen framåt. Barn och unga förstås som katalysator, de som leder förändringen, och återkommande slagord som "*klimatnyttä*", "*klimathjältar*" och "*klimatkämpar*" indikerar både utveckling och framsteg.

5.2.2. Economic development and competitiveness

Denna ram länkar klimatförändringar med konsekvenser för energitillgång, industri och (mat)produktion. Ett förändrat klimat ställer världen inför stora utmaningar vare sig vi vill det eller ej, det är upp till människan och marknaden att hantera de nya förutsättningarna. Här framhävs även ny teknik, befintlig och sådan ännu på utvecklingsstadiet, och vad sådan kan tänkas betyda för arbetet mot en mer hållbar framtid.

Den nationalekonomiska aspekten präglas av satsningar, eller frånvaron av desamma, på förnybar energi, ett exempel är artikeln från 25 november:

När Europa fasar ut kolkraften går Polen mot strömmen. Mer än 80 000 jobb i de polska gruvorna och hundratusentals i hela branschen väger tungt. Nu investeras miljarder för att rädda det 'svarta guldets' - samtidigt som Polen i början av december är värd för FN:s klimatmöte i Katowice.

I artiklar som den ovan blir dimensionen av de ekonomiska riskerna tydlig, länder som Polen har helt enkelt inte har råd att förlora fossil bränsleindustri. Hänvisningarna till att "rädda kolet" och hundratusentals arbetstillfällen befäster sambandet mellan ekonomi och klimatfrågan. Ordvalet det "svarta guldets" ger historiska konnotationer till vad kolet en gång varit, jämfört med att idag betraktas som en förlegad energiproduktion. Ramen antyder ett "vi" och ett "dom", där den förra gruppen utgörs av de som jobbar mot ett fossilfritt samhälle, däribland Sverige och (delar av) EU, medan den senare falangen är de som fortsätter investera i ohållbara alternativ som kol. Sista meningen av ingressen gör detta motsatsförhållande extra tydligt där Polens investering i kol sätts i stark kontrast till att landet "samtidigt" är värd för FN:s klimatmöte.

Det faktum att ekonomisk tillväxt kräver energi beskrivs som en svårlöst ekvation så länge tillgången på fossilfria alternativ är begränsad. Att möta de nya utmaningarna innebär ofrånkomligen stora svårigheter, men ramen belyser framför allt ekonomiska möjligheter. I en artikel från 21 april beskrivs CSS (*carbon capture and storage*) - en geologisk lagringsteknik av koldioxid, som en lukrativ affärsmöjlighet i linje med en mer hållbar utveckling:

Klimatet blir vinnaren om koldioxid blir Norges nya olja
PORSGRUNN Kan flytande koldioxid från svensk cementindustri bli en lönsam affär för Norge? För att klara klimatmålen beskrivs koldioxidlagring ofta som en nödvändighet. Inom något decennium kan Sverige tvingas skeppa koldioxid till norska västkusten på regelbunden basis.

"Norges nya olja" betonar metodens enorma ekonomiska potential, medan "en lönsam affär" och "en nödvändighet" effektivt sammankopplar vinstintresse och miljönytta. Det ses som väsentligt att näringslivet engagerar sig för en hållbar utveckling, men först när det blir ekonomiskt lönsamt att satsa på klimatet kommer industri och företag att börja göra det. I en

artikel från 19 november betonas den globala betydelse som hållbart företagande skulle kunna innebära för planeten:

Världens toppchefer engagerar sig för klimatet

De har makten att rädda världen - om de vill och vågar. Världens största företag har makten över Amazonas framtid. De kan kapa merparten av världens utsläpp. Och se till att vi få de lösningar som behövs. Men vad gör de?

De som sitter på pengarna sitter oundvikligen på makten att styra utvecklingen, och vikten av att världens ledande företag arbetar mot mer hållbart företagande kan inte överskattas. De som föregår med gott exempel och redan nu satsar sina pengar på hållbara investeringar och miljömässiga projekt tituleras ”gröna miljardärer” i en artikel från 15 maj, och är ett talande exempel för ramen.

En ytterligare aspekt som framkom av analysen är klimatförändringarnas effekter mätt i finansiella termer. Här ges klimatfrågan betydelse i form av något som ”orsakar” och ”förstör”. Perspektivet blir på så sätt det omvända, det vill säga vad klimatförändringarna gör ”mot” ekonomin. De ekonomiska effekterna av klimatförändringarna ger sig till känna ändå ner på individnivå, vilket också poängteras av denna ram. När industri drabbas, påverkas i sin tur även priser ute på marknaden:

Värmen katastrof för hummerfisket - men livsfarlig fluga på väg bort

Klimatförändringarna förstör ekonomin i en del av världen - medan den gynnar i en annan.

Längs nordöstra USA:s kust noterar fiskare hur hummern drar sig norrut när havet värms.

Men i Zimbabwe är den fruktade tsetseflugan på väg bort. (4 november)

5.2.3. Moral and ethics

Denna ram var mer implicit och det förelåg tolkning av icke-explicita element i högre utsträckning jämfört med de andra ramarna. Manifesta element i artiklarna som ”sanning”, ”skam”, ”klimatlöften” och ”en stark klimatröst” alluderar alla till klassiska etiska och moraliska resonemang om rätt och fel. Den kanske mest framträdande aspekten var frågan om ansvar - inför dig själv, inför andra och planeten, och s.k. *call-to-action*, uppmaning till handling, löper som en röd tråd genom artiklarna.

Det finns en reflexivitet närvarande i artiklarna, en antydning om att medierna har ett ansvar att bevaka klimatfrågan och att göra det på rätt sätt. Resonemanget kan bland annat skönjas i en artikel från 25 oktober: ”*Vi måste fråga oss: vad gör medierna för fel i klimatbevakningen?*”. Redaktionschefen Maria Rimpis text från 26 juni betonar vidare det kollektiva ansvaret i klimatfrågan:

*Vi alla måste ta ett grepp om vårt klimatavtryck
Har du också tänkt på att du borde ta tag i ditt resande och dina matvanor för att leva klimatsmartare? Då ska du använda SvD:s klimatkalkylatorn ett superenkelt verktyg som ger dig insikterna och inspirationen du behöver för att minska ditt koldioxidavtryck.*

Formuleringar som ”*Vi alla måste*” är en tydlig uppmaning och indikerar att vi har inget annat val, det räcker inte med att några gör något, det är allas vår skyldighet att agera. Anspelningar till vår ansvarskänsla pekar tydligt på den moraliska aspekten av klimatfrågan, men genom identifikation med läsaren blir budskapet mindre pekpinne och mer uppmuntrande. Närvarande i denna ram är också det dåliga samvetet som följer på vårt inkonsekventa beteende - trots att vi redan vet vad som bör göras beter vi oss inte därefter. Karin Thunberg påpekar behovet av att stå till svars inför andra när det kommer till (icke) hållbart beteende i en krönika från 1 september:

*Karin Thunberg: Gammal miljöbov öppnar återvinningscentral i köket
Sommargäster behövs. Plötsligt står någon i ens kök och undrar hur man sorterar sopor. Sanningen är fylld med fusk och skam. Vad är det för klimatfel på oss äldre? Tål vi helt enkelt inte fler dåliga samveten?*

Inför vilka har vi då ett ansvar? Ramen betonar vårt globala ansvar och skyldighet gentemot framtida generationer. Här har Sverige en chans att spela en avgörande roll genom att vara en god förebild i klimatarbetet, ”*Världen är nämligen i stort behov av en stark klimatröst.*” som Peter Alestig uttrycker det i en artikel från 13 september.

5.2.4. Science and technology

Ramen betonar den vetenskapliga fakta som pekar mot att vi oundvikligen är på väg mot ett varmare klimat. Fokus är både globalt och lokalt, och ramen stärker bland annat kopplingen mellan väderanomalier och ett klimat i förändring. I enlighet med den reviderade typologin rymde ramen inga vetenskapliga tvivel om huruvida klimatförändringarna existerar eller ej.

Två av artiklarna speglar tydligt tidningens övertygelse om klimatförändringarnas realitet med en systematisk genomgång och motbevisning av klimatskeptikers argument. Här kontrasteras fakta, dvs. sakuppgifter och underlag, med klimatskeptikernas argument vilket indikerar vilka som sitter på sanningen och vilka som använder sig av lösa och felaktiga påståenden. Resonemanget illustreras väl i artikeln från 30 augusti som fokuserar på CO₂-halter och dess effekter på miljön:

Peter Alestig: Klimatförnekarnas toppargument alltmer utspelat

Du har säkert hört argumentet: Högre CO₂-halt i atmosfären är bra för planeten. Det får växter att växa mer, planeten blir grönnare, vi får mer att äta. Men mer är inte alltid bättre. Forskning varnar nu för en annan, oväntad CO₂-effekt på våra grödor, deras näringsinnehåll sjunker drastiskt.

Rubriken sätter tonen tydligt i exemplet ovan med orden ”*alltmer utspelat*”. Den icke-explicita meningen av en sådan formulering kan förstås som att det snart inte finns något som helst stöd för vad dessa påstår. Slagorden ”*klimatskeptiker*” och framför allt ”*klimatförnekare*” sänder båda samma implicita budskap att det rör sig om personer som inte tar till sig fakta eller rent av inte erkänner dem.

En förhöjd medeltemperatur och vad en sådan kan tänkas innebära är vanligt förekommande i denna ram, oftast med ett fokus på det lokala t.ex. ett varmare Östersjön med ökad algblomning som följd. Ett väder utöver det vanliga signaleras med ord som ”*Extrema majvärmen*”, ”*vinterns extrema kyla*” och kompletteras med citat från forskare och klimatexperter där förklaringar till det ovanliga vädret diskuteras med ord som ”*föraning*”, ”*sannolikhet*”, och ”*osäkert*”. Bilden som framträder är att den utveckling vi ser i väderlek allt tydligare går att koppla till klimatförändringar, även om det inte med säkerhet går att sja om de exakta följderna.

Ytterligare en aspekt av ramen är vetenskapstekniska framsteg, där människan ”överlistar” naturen och på biokemisk väg manipulerar den. Är det möjligt för människan styra jordens utveckling? Kanske, enligt en artikel från 4 oktober:

Jani Pirttialo: Människan får unik chans att styra evolutionens kraft

Miljarder år av evolution för enzymer har krympts till veckor. Nu kan enzymerna bemästras så att de får en positiv inverkan på klimatet. Men klarar vi av att utnyttja den snabba utvecklingen - och är vi ens intresserade?

Detta perspektiv förekom endast en gång i materialet, men aspekten är värd att belysa då det är ett vetenskapligt område som skulle kunna tänkas bli mer frekvent i den framtida klimatdiskursen. Avslutningsvis bör likheter med Ram 5 - *Pandora's box/Frankenstein's monster* kommenteras. Båda nämner vetenskap och lutar sig mot fakta, men med skillnaden att den aktuella ramen förhåller sig mer neutral till ämnet och saknar framför allt fokus på det katastrofala som utmärker sig särskilt tydligt i följande ram.

5.2.5. *Pandora's box/Frankensteins monster*

Hot och förödelse kännetecknar denna ram. Ramen accentuerar processer som i allt större utsträckning är utom vår kontroll med framtida skräckscenarion som närmar sig i allt raskare takt. Världshaven värms upp, djurarter får allt svårare att överleva och naturkatastrofer har ökat även i Europa. Ord som ”oåterkallelig”, ”akut”, ”oroande normaltillstånd”, ”tröskeleffekter” och ”alarmerande” målar alla upp en bild av en fullt utvecklad kris som bara kan antas bli värre.

Det finns en tidsaspekt närvarande, som ytterligare förstärker situationens angelägenhet. Det rör sig inte längre om vad som kommer hända om decennier, utan vad som sker *nu*. Utvecklingen har skett oväntat snabbt och konsekvenser är än värre än vad forskare och tidigare prognoser spått. Situationen klargörs i en artikel från 3 november:

Åtta punkter som avgör klimathotet - effekterna kan bli oåterkalleliga
Himalayas glaciärer påverkas mer av klimatförändringarna än man tidigare trott.
Permafrosten smälter och regnskog dör i Amazonas. Detta är bara några av de klimathändelser som kan resultera i tröskeleffekter. Effekter som fungerar som dominobrickor - så fort en bricka trillar, så puttar den jorden mot nästa.

Flera artiklar beskriver indirekt ett klimat som löpt amok - ett Frankensteins monster. Alla de klassiska fenomen som numera förknippas med klimatförändringar förekommer: ”extremvärme”, ”höjda havsnivåer”, ”issmältning”, ”försvagade jetströmmar”. Värmerekord framstår mer som regel än undantag parallellt med extrema köldknäppar på platser som tidigare knappt haft vinter. Listan kan göras lång över klimatrelaterade avvikelser som verkar bli allt vanligare:

100 meter högt isberg på väg norrut till havs
Ett gigantiskt isberg som bröt sig loss från Antarktis förra sommaren har nu börjat röra sig norrut. Skulle det närma sig Sydafrika är risken stor för passerande fraktfartyg. Den

globala uppvärmningen ökar risken för att allt fler isberg lossnar, med accelererande havsnivåhöjningar som följd. (10 september)

Effekterna av klimatförändringarna kryper allt närmre vardagen, även här i Sverige. Kopplingen mellan sommarens extrema värme och klimatförändringarna framstår som ofrånkomlig, ofta med en underton av att verkligheten kommit ikapp även oss i lilla Sverige. För de som trodde att klimatförändringarna bara påverkade isbjörnar och människor i tätbefolkade länder i Asien är det dags för ett bryskt uppvaknande. Inom en snar framtid kan delar av Sverige bli extra utsatta enligt en artikel från 22 september:

En meters höjning av havsnivån kan ställa skånsk idyll under vatten.

Höjda havsnivåer och extremväder kan göra delar av Sverige obeboeliga i framtiden.

Södra Sverige ligger mest illa till. En havsnivåhöjning på en meter skulle i samband med en storm kunna ställa hela Falsterbonäset under vatten.

I exemplet ovan förstärks hotbilden ytterligare av ordet ”*idyll*” som fungerar som tydlig kontrast till de potentiellt katastrofala följderna. Att fokus har gått från global uppvärmning⁴ till klimatförändring kan tänkas säga något om att vi nu börjar se följder av ett varmare klimat där fraser som *klimatkatastrof* och *klimatkris* ytterligare förstärker bilden av en utveckling som kanske inte går att vända. Framtiden ter sig onekligen oerhört mörk med denna ram, men återkommande begrepp som ”*1,5-gradersmålet*”, ”*klimatmöten*”, ”*utsläppskurvor*” och ”*CO2-konton*” indikerar trots allt någon typ av framtidstro. Men det är ont om tid. Med lexikala val som ”*kraftfullt*”, ”*drastiskt*”, ”*omedelbart*”, ”*varning*”, ”*larm*” tillåts läsaren förstå att vi står inför avgrundens rand om inget görs. För att utvecklingen ska kunna vändas, eller åtminstone hanteras, krävs aldrig tidigare skådade ansträngningar från ett enat världssamfund.

5.2.6. Public accountability and governance

Ramen betonar folkopinion i klimatfrågan, och aktivitet inom den offentliga och privata sektorn. Stundtals tecknas bilden av den lilla människan mot eliten, där makthavare ibland verkar följa en egen agenda. Vilket ansvar har politiker gentemot befolkningen? Ramen speglar journalistens försök till att nyansera och ge allmänheten en djupare förståelse för frågan.

⁴ Det tidigare så populära uttrycket ”global uppvärmning” förekom endast vid ett tillfälle i hela materialet.

Det finns en tydlig skiljelinje mellan de som har makt att handla och de som sedan påverkas av beslutet. Ramen påvisar ett ifrågasättande av denna ordning där hårdare krav från medborgare utmanar status quo, som i rubriken från 21/6: ”Klimatministern ställd mot väggen: ”Ungdomarna har rätt”. I artikeln ställs två klassiska stereotyper mot varandra: den engagerade och övertygade ungdomen - 14-åriga Alice Heiman, mot den pragmatiska, fyrkantiga politikern - klimatminister Isabella Lövin. Här råder inga tvivel om vem som upplyser vem. Det icke-explicita resonemanget som återkommer är att världen har rätt att få en ärlig bild av situationen, och allt fler verkar höja sina röster. Är det ett paradigmskifte vi ser?

Peter Alestig: Makthavarna får räkna med fler rättsstrider om klimatet

Tusentals rättsprocesser mot makthavare pågår just nu för att driva på en omställning mot klimatvänligare samhällen. Och vi har bara sett början, menar finansanalytiker Sony Kapoor. (24 augusti)

Budskapet är tydligt: folket vill ha förändring. Vårt nuvarande sätt att leva kan tolkas som närmast illvilligt i kontrast till ”klimatvänligare samhällen”, och fraser som ”rättsstrider om klimatet”, ”rättsprocesser mot makthavare” indikerar mer än så, kan det rent av vara olagligt? För att reell förändring ska kunna komma till stånd där individen har möjlighet att påverka sin livsstil, krävs strukturella förändringar av samhället. Det implicita resonemanget är att detta ansvar vilar på världens politiker. Tiden är ute för förskönande förklaringar av den verklighet vi står inför. Om individen ska få en ärlig chans att fatta hållbara beslut i vardagen är det hög tid att de som sitter vid makten erkänner situationens allvar och reagerar med full kraft. Allt annat vore ett svek mot allmänheten:

Peter Alestig: Ärligt talat - FN:s klimatpanel har nog fel

Ett glädjebesked - eller politiskt anpassad lullull? Klimatoptimism i all ära, men i den nya 1,5-gradersrapporten tycks FN:s klimatpanel, IPCC, tro på mirakel. Risken är att optimismen får världens politiker att slå sig till ro. (9 oktober)

”Politiskt anpassad lullull” är ett talande exempel på en stereotyp bild av politiska budskap - polerade och kraftigt vinklade. En aspekt som nämndes inledningsvis är journalistens roll i denna ram. Här får journalistiken utrymme att utöva sin position som den tredje statsmakten, och förmedla dialog mellan folket och makthavare. Den utgörs ofta av icke-manifesta element, men går exempelvis att skönja i ifrågasättandet av FN:s klimatrapport (som i exemplet ovan) och ”givna sanningar” där journalisten påpekar dolda faktorer och orsakssamband:

Peter Alestig: förstår du nu varför klimatet är viktigt, Donald Trump?

Våld och organiserad brottslighet har lyfts fram som de huvudsakliga orsakerna till migrationen från Centralamerika till USA. Men bakom det rubrikskapande våldet finns en annan drivkraft: klimatförändringarna. Och det är om möjligt än mer oroande. (2 november)

5.2.7. Middle way/alternative path

Ramen låter oss förstå att det finns en väg framåt i klimatfrågan och präglas av en blygsam optimism. Likheter finns med ram 1 - *Social progress*, men den aktuella ramen lägger tonvikt på lösningar på ett bredare plan, där en mix av statlig reglering och innovation ska ta oss framåt. Gemensamma lösningar på klimatfrågan måste anses viktigare än nationers egenintresse och kompromiss framhålls som central.

Klimatförändringarna är ett globalt problem som kräver globala lösningar. I enlighet med denna tankegång framhåller ramen särskilt internationella samarbeten och transnationella överenskommelser. Den viktigaste aktörer som framträder i denna ram är FN och dess klimatkommission IPCC. Här syns en tydlig skillnad från hur 2018 års IPCC-rapport beskrivs utifrån ram 5 - *Pandora's box/Frankenstein's monster*. Istället för de katastrofala konsekvenserna, som belyses med den just nämnda ramen, läggs här tonvikt på omedelbar handling:

Klimatforskare: här är de snabba beslut som krävs

Det är bråttom, och det krävs stora förändringar, men effekterna av

klimatförändringarna kan begränsas, enligt FN:s klimatpanel. Här är det viktigaste delarna i den specialrapport som presenterades på måndagen. (9 oktober)

Det implicita budskapet är att hoppet trots allt inte är förlorat, förutsatt att världens länder kan enas om en gemensam handlingsplan. Lösningen är en kombination av anpassning och begränsning av klimatförändringarna: med hjälp av teknisk innovation, en förändrad livsstil och förnybar energi ska utsläppen sänkas drastiskt och jorden räddas. Detta är fullt möjligt om man ska tro artikeln från 14 oktober där manifesta element som ”så kan”, ”inte omöjligt”, ”en färdplan” antyder en förvissning om att omställningen är realistisk:

Lösningen: Så kan utsläppen av växthusgaser halveras till 2030

Drönare som planterar träd, mindre kött och solkraft. Utsläppen av växthusgaser bör halveras före 2030, enligt FN:s klimatrappport. Och det är inte omöjligt, menar en stor grupp forskare som satt samman en färdplan för hur målen ska kunna nås.

Det faktum att underlaget för denna ram är begränsat (2 artiklar), gör det svårt att ge en mer utförlig beskrivning av ramen. Det finns dock aspekter som är värda att kortfattat spekulera kring, däribland FN:s image som objektivt beslutsorgan. Tilltron till denna organisation är generellt sett stor och dess förmåga att ena jordens länder framstår i denna ram som både stark och övertygande. Med ett mer utförligt material vore det intressant att undersöka ifall detta är ett påstående som kan bekräftas eller ej. Vidare reser frågan av en mer lokal vinkel, frågan ifall detta är karakteristiskt för ramen eller en konsekvens av den låga volymen.

5.2.8. Conflict and strategy

Denna ram präglas av maktkamper och politisk oenighet i klimatfrågan, delvis om dess varande men kanske främst beträffande lösningar. En majoritet av världens länder verkar eniga om målet, att begränsa utsläpp och en temperaturhöjning över 1,5 grader, men vägen dit ter sig däremot inte lika enhetlig.

Det globala perspektivet kretsar främst kring frågor om klimatmöten och globala avtal. Till skillnad från ram 7, som fokuserade på lösningarna, är utgångspunkten för denna ram en grundläggande konflikt där världens länder, trots motstridiga intressen och skilda förutsättningar, måste försöka enas i beslut. Meningsskiljaktigheterna betonas bland annat i en artikel från 17 november med ”knäckfrågorna” som avgör Parisavtalets framtid under det förestående klimatmötet i Polen. Här tillåts läsaren förstå att vi står inför ett historiskt vägskäl, där resultaten från förhandlingarna är ”helt avgörande” för det framtida klimatarbetet. Är det överhuvudtaget möjligt att komma överens? Utsikterna är dystra om man ska tro Peter Alestigs artikel från 29 november:

Det avgörande klimatmötet går mot fiasko

Det ser mörkt ut inför det avgörande klimatmötet i Polen. Donald Trump kommer mest att hylla fossila bränslen - medan världens övriga politiker tjafsar om vem som ska betala vad. Samtidigt krävs trefaldigade klimatåtgärder för att undvika katastrofen, visar en ny FN-rappport.

Ett totalt misslyckande, ”fiasko”, verkar vara det som väntar. Den implicita meningen kan tolkas som att åtminstone en person, Trump, har en annan verklighetsuppfattning och ”tjafs” antyder en barnslig och tröttsam oenighet bland resterande. På nationell nivå ter sig situationen inte avsevärt mycket bättre. Perspektivet präglas av interna slitningar och konflikter inom partier och regeringar. ”Laddas för strid”, ”blåsväder”, ”stämningar” och ”kamp” signalerar tydligt konfliktens karaktär. Plötsliga uppbrott och krafttag från makthavare gentemot personer inom sitt eget parti målar upp en stundtals kaotisk bild. Trump-administrationen verkar ligga i fullskaligt krig med allt vad klimatfrågan heter, och Frankrikes ekologiminister kände sig nödgad att avgå efter stridigheter med president Macron:

Ex-minister: Macron spelar falskt om klimatet

Utän förvaring lämnade Frankrikes ekologiminister Nicolas Hulot sin post - jag vill inte ljuga mer, Hulot, och anklagade sin förre chef, president Emmanuel Macron för att inte bry som om klimat- och miljöpolitiken så mycket som han låtit påskina. SvD reder ut klimatbråket som har briserat mot Macron. (31 augusti)

I detta fall är det inte en bomb som ”briserat” utan ett ”klimatbråk”. Här ryms en stereotyp bild av den onde och den gode - lögnaren Macron mot den sanningsenliga Hulot. Den svenska kontexten är något mindre polariserad och berör främst frågan om *hur* vägen framåt i miljöfrågan ska se ut. Konfliktdimensionen kretsar särskilt kring strategifrågor i samband med valet 2018 med skiljelinjer mellan partiets klimatpolitik. En het potatis är flyget, en politisk stötesten som dessutom innefattar en grundläggande spänning mellan ekonomisk tillväxt och utsläppsfrågan, så väl som landsbygd kontra storstad. Många politiker verkar anse att minskat flygande är oförenligt med ett fortsatt konkurrenskraftigt och blomstrande Sverige. Ett återkommande journalistiskt grepp för ramen är att politikernas budskap kontrasteras mot vad samlad vetenskap och klimatforskare anser borde ske. Detta motsatsförhållande syns bland annat i en artikel från 20 februari, och i Ann-Catherine Johnssons intervju med Ulf Kristersson från 8 september:

Moderaterna vill stärka flyget och bygga ut kapaciteten på Arlanda. Men hur går en stärkt och utbyggd flygsektor ihop med en ökad klimatmedvetenhet?

En annan dimension av ramen berör klimatskeptiker. I en artikel från 3 mars framträder ett tydligt ”vi” och ”dom” där klimatskeptiker befinner sig i ständig konflikt med ’liberal media och etablissemangen’ om synen på klimatfrågan. Artikeln speglar ett globalt fenomen som i slutändan

är en kamp om verklighetsuppfattning. Konfliktdimensionen understryks genom manifesta element som ”fiende” och en oförståelse gentemot tankegångar och beteende hos denna grupp:

Hur tänker klimatförnekarna? Och hur agerar de när den som utmålas som ”fiende” kommer på besök? SvD:s klimatreporter Jenny Stiernstedt besöker skeptikernas konferens i Mölndal, och bemöter dem som vill omvända henne.

Etiketten ”klimatförnekare” antyder vidare en binär syn på ställningstagande i klimatfrågan där du antingen antas acceptera klimatförändringar som ett faktum, eller så vägrar du inse sanningen. Innebörden blir att dessa människor självmant, och mot bättre vetande, startat en konflikt med resten av samhället.

5.2.9. Human risk, health and safety

Ramen lägger tonvikt på de följder som utgör direkta hot mot människan och syftar till att belysa samband som tidigare inte uppmärksammats eller varit svåra att direkt länka till klimatförändringar. Mänsklig tragedi prioriteras framför effekter på naturen, och lexikala val som ”förvärrar”, ”bakomliggande orsak”, ”leder till” och ”drivkrafterna” betonar orsakssambandet mellan ett klimat i förändring och de katastrofala konsekvenser det innebär för jordens befolkning.

Svält, krig och hälsoproblem är inga nya företeelser, men har tidigare inte länkats till klimatfrågan. En artikel från 14 januari understryker det faktum att klimatfrågan inte enbart är en fråga om miljö, utan även om *säkerhet*, och betonar de bevis som allt tydligare pekar mot de förlängda effekterna av klimatförändringarna:

Klimatkrisen förvärrar kriget i Mali

Bevisen från forskningen blir allt starkare: klimatförändringarna leder till terrorism och krig. I Mali växer oron för att det förändrade klimatet ska förvärra kriget i landet. - klimatförändringarna är en av de största drivkrafterna till konflikten i vårt land, säger utrikesminister Abdoulaye Diop.

De påfrestningar som klimatförändringarna skapar, spär på redan existerande konflikter. Ett förändrat klimat leder till försämrade förutsättningar och kamp om resurser med ökade motsättningar som följd. Ordet ”*Klimatkris*” betonar ytterligare situationens avgörande betydelse. Västvärlden har hitintills varit relativt förskonade från effekterna av

klimatförändringarna, men utvecklingen pekar nu mot allt mörkare framtidsutsikter även för denna del av världen. Klimatförändringarna tar inte hänsyn till vem eller vilka som drabbas, fattiga som rika, något som förtydligas i en artikel från 18 november:

Fridfulla dalen förstörd: "Nu har jag två lån, inget hem"

Över trafiktunga Los Angeles syns lågorna från nya eldsvådor. I det kändistäta området flyger många till vardags, fungerande kollektivtrafik saknas och konsumtionsnivån är hög. Nu kryper klimatkatastrofen allt närmre när eldsäsongen blir längre och bränderna värre.

Det finns ett symbolvärde i att en av världens mest privilegierade platser drabbas, här ställs en tidigare rådande samhällsordning mot den annalkande krisen där inte ens Hollywood-kändisar längre undslipper följderna. Den icke-explicita meningen skulle kunna tolkas som att hotet mot vår existens är mer närvarande än någonsin tidigare. Länken mellan väder och klimatförändringar sammanfattas med ordet "*klimatkatastrof*", sambandet förstås som obestridligt. Intrycket av att våra ordnade, och oskyldiga, samhällen närmast står under attack från vädrets makter förstärks av formuleringen "*Fridfulla dalen förstörd*".

Kopplingar till negativa hälsoeffekter görs genom påtalade samband mellan klimatförändringar och dels synliga, mätbara effekter som ökad svält, och till sådana som inte är direkt iakttagbara, däribland vår hjärnaktivitet:

Peter Alestig: luftföreningar gör dig korkad visar ny forskning

Allt fler negativa hälsoeffekter av luftföroreningar kommer fram. Det senaste exemplet är nästan det mest uppseendeväckande av dem alla: smutsig luft kan sänka din intelligens - i vissa fall med motsvarande ett helt års utbildning. (6 oktober)

Den personliga vinkeln i exemplet ovan ökar möjligheten att relatera till fenomenet, som dessutom uttrycks i enkla ordalag och med hjälp av ett konkret exempel av vad det motsvarar. Med största sannolikhet är denna synvinkel också lättare för svenskar att ta till sig jämfört med hotet om svält. Från ett västerländskt perspektiv är hungersnöd närmast ett historiskt fenomen alternativt något sker på avstånd, någon annanstans i fattiga, underutvecklade länder. Generellt skildrar ramen ett brett spektrum av konsekvenser som skulle kunna påstås spegla de ojämlika förutsättningarna som råder i världen.

5.3. Resultatsammanfattning

Ram 5 - *Pandora's box/Frankenstein's monster* är den mest framträdande ramen bland artiklarna och betonar de katastrofala konsekvenserna. Situationen allvar kan inte överskattas, och mer frekvent extremväder och naturkatastrofer kopplas till klimatförändringarna. I och med sommarens torra tog konsekvenserna ett steg närmre den svenska vardagen. Trots att det på vetenskaplig väg inte går att dra en direkt länk mellan enstaka väderhändelser och klimatförändringar var det slutsatsen många drog - en tankegång som förstärks av denna ram. Tre viktiga aktörer i klimatfrågan är individen, näringslivet och FN. Detta framkommer genom ramarna 1, 2 och 8. Den näst vanligaste ramen, 8 - *Conflict & strategy*, understryker klimatfrågans politiska sprängkraft. Ramen framhåller att global samverkan genom organ som FN har en avgörande betydelse för klimatfrågan, men den stora frågan är om världens länder kan enas och genomföra nödvändiga beslut. Näringslivet ses också som väsentlig för en hållbar utveckling. Att kapitalismens starka position i världen skulle avta är otroligt, en mer realistisk utveckling verkar snarare vara en ”grönare” ekonomi. Det finns ett genomgående icke-explicit mönster för ram 2 - *Economic development & competitiveness* som skulle kunna tolkas som att världsekonomin befinner sig i ett sorts paradigmskifte mellan gammal och ny industri, där det ”gamla sättet” går ut på att människan utnyttjar jordens resurser bäst hon vill, medan det ”nya sättet” utgår från premissen att ekonomin bara kan utvecklas med jordens hälsa i första rummet. En ”ny” ekonomi och behovet av grundläggande förändring ligger i linje med ram 1 - *Social progress* och den implicita kritik mot konsumtionssamhället som ramen inbegriper. Den livsstil som framför allt präglar västvärlden är förödande för planeten, vi gör slut på jordens resurser. Situationen förstås som ohållbar, men genom individuell förändring och kollektiv samverkan kan en nödvändig förändring komma till stånd. Men en väg mot förändring kan inte byggas så länge möjligheterna inte erbjuds - det är dags att ställa politiker till svars och kräva mer än bara ord vilket ytterligare förstärks med ram 6 - *Public accountability/governance*.

6. Diskussion

Det finns en inneboende spänning i en majoritet av artiklarna som skulle kunna kopplas till Svenska Dagbladets egen ställning i klimatfrågan - att vi vet vad som håller på att hända och vad som borde göras, men här är istället vad som sker. Hotet om förödande konsekvenser och den

moraliska aspekten av ansvar gentemot framtida generationer, skulle kunna påstås föreligga latent i de flesta fall, varför skulle klimatfrågan annars vara ett problem av den magnitud det beskrivs som? Möjligen kan tidningens uppfattning också tänkas vara en bidragande faktor till övervikten av Pandora's box/Frankenstein's monster.

Den framträdande *Conflict & Strategy*-ramen pekar mot liknande mönster som tidigare identifierats av Boenker (2012) respektive O'Neill et.al (2015), där konfliktdimensionen också utmärkte sig. De bakomliggande orsaker till konflikterna är komplexa men grundar sig delvis i att en omställning av samhället innebär stora uppoffringar, osäkerheter och eftergifter. Därtill kan det tänkas säga något om nyhetsproduktion och journalistiska praktiker, och hur klimatfrågan positioneras gentemot andra viktiga samhällsfrågor på den publika arenan.

Närvaron av ram 9 - *Human risk, health & security* var relativt låg men gissningsvis är detta en ram som kan komma att bli mer prominent framöver. I takt med att vi börjar se mer långtgående konsekvenser av klimatförändringarna, där platser blir obeboeliga och kampen om resurser allt större, är risken stor för att människor ställs mot varandra med potentiellt förödande konsekvenser. Enligt Nisbet (2009) har fokus på negativa hälsoeffekter ökat under det senaste decenniet och på så sätt "omplacerat" klimatförändringarnas effekter från avlägsna platser till personers direkta närhet. En blygsam förhoppning är att större uppmärksamhet mot negativa hälsoeffekter för individen skulle kunna göra människor mer benägna att agera i klimatfrågan.

Den goda svensken

Ett hållbart beteende likställs ofta i artiklarna med ett *gott* beteende, särskilt med *social progress*-ramen. Att göra nytta, vara smart eller till och med en hjälte (se 5.2.1.) kan på så sätt ses som en del i ett identitetsskapande. Resonemanget belyser enligt min uppfattning en 'blind fläck' i rapporteringen. Om hela jordens befolkning levde som vi i Sverige, skulle det krävas 4 jordklot för att samla motsvarande resurser och absorbera koldioxidutsläppen (Världsnaturfonden 2018). Att minska det egna klimatavtrycket blir inte mindre viktigt för det, men de höga utsläppen problematiseras inte i samma utsträckning som de personliga fördelarna med att leva klimatvänligt betonas. Fenomenet *klimatkompensation* indikerar också en tanke om att vi genom att betala en extra summa kan stryka ett streck över vårt eget dåliga beteende och på så sätt

fortsätta konsumera med gott samvete. Här kan paralleller dras till ram 3 - *Moral & ethics*, som framhåller frågan om rätt och fel. Resultaten från den aktuella studien skiljer sig dock från tidigare forskning på en viktig punkt: *religion*. Det faktum att Nisbets typologi är utformad i en amerikansk kontext har bidragit till att få upp ögonen för kulturella skillnader mellan två länder som i många fall annars liknar varandra. I amerikanska sammanhang har religion visat sig vara en viktig aspekt av moral- och etikramen (Boenker 2012). Måhända härstammar även mycket av den svenska moral- och etiknormen från (kristen) religion men i dagens sekulariserade samhälle är den sällan något som framhärdas. Snarare åberopas en självbild av svensken som en medveten och god förebild där miljövänliga val säger något om vem du är som person. Val av beteende indikerar vidare ett privilegium som inte belystes i de analyserade artiklarna, nämligen klassdimensionen av klimatfrågan. Möjligheten att göra aktiva val i fråga om exempelvis kost och resande är få förunnat. Klassfrågan i förhållande till klimatförändringarna vore därför ett intressant ämne för framtida studier.

6.1. Begränsade resultat

Den varierande förekomsten av ramarna får betydelse för analysens andra fas. I de fall där underlaget bestod av 2 eller 3 artiklar begränsades möjligheten till djupare analys, vilket gör delar av resultaten mer deskriptiva, detta gäller särskilt för ram 3 - *Moral & Ethics* och 7 - *Middle way/Alternative path*. De tendenser som funnits i dessa ramar skulle kunna fungera som indikationer och underlag vid framtida studier. Vidare skulle en fördjupad kvalitativ analys där även bilder från artiklarna inkluderas vara en viktig och intressant vidareutveckling av studien. Bilder skulle kunna bidra till att ge fördjupad förståelse för ramarna, samt insikt i hur text och bild samverkar.

6.2. Slutsats

Ramar definierar problem, identifierar orsaker och föreslår lösningar. Genom att lyfta nyhetsmedias ramar för klimatförändringar kan underliggande strukturer för frågan belysas. Arbetets intention har varit att öka förståelse för hur klimatfrågan konstrueras genom att undersöka vilket ramar som förekommit i Svenska Dagbladets rapportering under 2018, och vad som utmärker respektive ram. Den sammanhållna bild som framträder pekar mot klimatförändringarnas akuta status, och sätter likhetstecken mellan den negativa utvecklingen och

mänsklig påverkan. Som framkommit av studiens resultat sätts hoppet om lösningar till ett globalt samarbete. Fynden ligger i linjen med den tidigare forskning som visat att svensk rapportering framhåller vikten av kollektiv handling i form av begränsning genom transnationella avtal. Den framträdande konfliktdimensionen, särskilt på den globala arenan, betonar vidare klimatfrågans politiska karaktär.

Ytterligare studier behövs för att belysa dessa frågor och nå ökad insikt i hur klimatfrågan formas. Förhoppningen är att studiens resultat kan bidra med en aktuell beskrivning av hur en av Sveriges ledande dagstidningar konstruerar bilden av klimatförändringar, samt en systematisk applicering av Nisbets ramtypologi utifrån ett svenskt perspektiv. En liknande forskningsstudie som denna skulle med fördel kunna genomföras på andra svenska dagstidningar för en jämförande ansats och på så sätt vidga kunskap på området. En annan tänkbar studie skulle kunna fokusera på den publika diskursen, och huruvida den skiljer sig från den i etablerade dagstidningar, genom att undersöka motsvarande tidsperiod på sociala medier, t.ex. Twitter.

7. Käll- och Litteraturförteckning:

Tryckta källor:

Boenker, K. (2012) *Communicating Global Climate Change - Framing patterns in the US 24-Hour News Cycle 2007-2009*, Master of Science, University of Washington.

Boykoff, M.T. (2011) *Who speaks for the climate? Making sense of media reporting on climate change*. Cambridge: Cambridge University Press

Dotson, M. D., Jacobson, K. S., Kaid, L.L. & Carlton, J. S. (2012) "Media Coverage of Climate Change in Chile: A Content Analysis of Conservative and Liberal Newspapers", *Environmental Communication: A Journal of Nature and Culture*, vol 6(1), 64-81, DOI: 10.1080/17524032.2011.642078

Entman, R.M. (1993) "Framing: Toward Clarification of a fractured paradigm", *Journal of Communication*, vol 43 (4), Northwestern University

Gamson, W.A. & Modigliani, A. (1989) "Media Discourse and Public Opinion on Nuclear Power: A Constructionist Approach", *American Journal of Sociology*, vol. 95(1), 1-37, The University of Chicago Press

Hansen, A. (2010) *Environment, Media and Communication*. Oxon: Routledge

Nisbet, M.C. (2009) "Communicating climate change - why frames matter for public engagement", *Environment: Science and Policy for Sustainable Development*, vol 51(2), 12-23, DOI: 10.3200/ENVT.51.2.12-23

Nisbet, M.C. & Newman, T.P. (2015) *Framing, the media and environmental communication*, DOI: 10.4324/9781315887586.ch28.

Olausson, U. (2009) "Global Warming - Global responsibility? Media frames of collective action and scientific certainty" i *Public Understanding of Science*, vol 18(4), 421-436, Sage Publications

O'Neill, S., Williams, H.T.P., Kurz, T., Wiersma, B. & Boykoff, M. (2015) "Dominant frames in legacy and social media coverage of the IPCC Fifth Assessment Report" i *Nature Climate Change*, vol 5, DOI: 10.1038/NCLIMATE2535

Pan, Z. & Kosicki, G.M. (1993) "Framing analysis: An approach to news discourse", *Political Communication*, vol 10(1), 55-75

Schäfer, M.S. & O'Neill, S. (2017) *Frame analysis in climate change communication: Approaches for Assessing Journalists' Minds, Online Communication and Media Portrayals*, <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190228620.013.48>

Shehata, A. & Hopmann, D.N. (2012) "Framing Climate Change" i *Journalism Studies*, vol 13(2), 175-192, DOI: 10.1080/1461670X.2011.646396

Van Gorp (2009) "Taking subjectivity out of frame analysis" i D'Angelo, P. & Kuypers, J.A. *Doing News Framing Analysis: empirical and theoretical perspectives* [E-Bok]

Elektroniska källor:

Naturvårdsverket (2018), "Så följer vi upp klimatmålen", <https://www.naturvardsverket.se/Samar-miljon/Klimat-och-luft/Klimat/Tre-satt-att-berakna-klimatpaverkande-utslapp/Sa-foljer-vi-upp-klimatmalen/> (hämtad 4 januari 2019)

Naturvårdsverket (2018), "Allmänheten om klimatet 2018". <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Klimat/Attitydundersokning-klimat/> (hämtad 6 januari 2019)

Kantar Sifo (2018) "Orvesto Näringsliv Räckviddsrapport 2018". https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/reports/documents/rackviddsrapport_orvesto_naringsliv_2018.pdf (Hämtad 29 december 2018)

IPCC (2018) "Special Report: Global warming of 1.5°". <https://www.ipcc.ch/sr15/> (hämtad 7 januari 2018)

Schibstedts (2018) "Statistik, SvD". <https://annonswebb.schibsted.se/sv-se/brands/svd-176/stats> (hämtad 28 november)

Svenska Dagbladet (2018) "SvD hyllas för klimatbevakning", *Svenska Dagbladet*. <https://www.svd.se/hyllas-for-klimatbevakning--svd-bast-i-sverige-igen> (hämtad 26 november 2018)

Svenska och internet (2016), rapport. <https://2016.svenskarnaochinternet.se/internet-och-traditionella-medier/att-ta-del-av-nyheter/> (hämtad 6 januari 2019)

Världsnaturfonden (2018), "WWFs Klimatbarometer 2018 & Sifo-undersökning".
https://www.wwf.se/source.php/1733726/WWF_Klimatbarometer%202018.pdf (hämtad 29 december 2018)

Bilaga 1. Analysmaterial

Nyheter - Analyserade artiklar 1 januari - 30 november 2018

1. 2018-01-01 Här är argumenten som tystar klimatskeptikerna Forskarna överdriver. Den globala uppvärmningen har inte att göra med människans beteende, och visst växer isen på Antarktis? Här är fakten som slår hål på klimatskeptikernas argument.
2. 2018-01-04 2017 slog värmerekord: "Mycket stor ökning" 2017 blev det näst varmaste uppmätta året hittills - och det varmaste någonsin utan påverkan av väderfenomenet El Niño. - Det som oroar är de indikationer som finns på att jorden kanske inte längre har samma förmåga att buffra våra utsläpp, säger miljöprofessor Johan Rockström.
3. 2018-01-06 Mer extrem iskyla hotar jorden när jetströmmarna försvagas Niagarafallen har frusit till is under USA:s pågående köldknäpp. Samtidigt slås nya värmerekord på löpande band. Klimatförändringarna får ibland oväntade effekter. "En försvagad jetström kan innebära risk för utbrott av kallluft från Arktis", säger klimatexperten Pär Holmgren.
4. 2018-01-08 Experterna: Så bidrar du till ett bättre klimat Hur kan vi i vår vardag bidra till ett bättre klimat? Är flygstopp enda receptet? Och går det att välja klimatsmart kött? SvD har tagit hjälp av ledande experter för att hitta de bästa åtgärderna för att minska klimatavtrycket - mycket eller lite.
5. 2018-01-14 Klimatkrisen förvärrar kriget i Mali Bevisen från forskningen blir allt starkare: klimatförändringar leder till terrorism och krig. I Mali växer oron för att det förändrade klimatet ska förvärra kriget i landet. - Klimatförändringar är en av de största drivkrafterna till konflikten i vårt land, säger utrikesminister Abdoulaye Diop.
6. 2018-01-22 Paradoxen: Klimatpolitiken allt hetare med Trump Med Donald Trump som president i USA har klimatfrågan fått ett medialt lyft. Hans agerande har inneburit prövningar för många som jobbar med frågan - men också ljuspunkter. Här sammanfattar SvD Trumps första klimatår vid makten.
7. 2018-01-30 Annie Lööf: Flygskatten är ineffektiv - vi vill riva upp den SvD:s partiledarintervjuer under vinjetten #svarapåfrågan - med fokus på de brännande sakfrågorna - fortsätter i dag med Centerpartiets Annie Lööf. Ämnet är den framtidsfråga som enligt SOM-institutet oroar svenska folket mest - klimatet. Kan vi fortsätta att flyga lika mycket som nu?
8. 2018-02-04 Klimatförändringar hotar i Mali - bin ska bromsa skogsdöden Att rädda skogen i Afrika ses som en nyckel för att hantera klimatförändringarna - men skogarna på kontinenten fortsätter att krympa. Utanför byn Faraba i södra Mali har man dock hittat ett sätt att stoppa den illegala avverkningen: biodling.
9. 2018-02-07 Uppvärmning krymper OS-karta Även med snabba minskningar av klimatutsläppen är vinter-OS hotat. Omkring hälften av de städer som tidigare har stått värd för spelen väntas inom kort bli för varma för att göra det igen.
10. 2018-02-12 Alarmerande uppvärmning av haven tycks gå allt snabbare Aldrig förr har så höga temperaturer uppmätts i världshaven som förra året. Det här skvallrar om akuta klimatförändringar - och påverkar allt från djurliv till havsnivåhöjning.
11. 2018-02-20 Riksdagspolitiker anser att svenskarnas flygande kan öka En majoritet av de riksdagsledamöter som besvarat SvD:s enkät anser att svenskarna kan öka sitt flygande - tvärtemot forskarna. - Vi står framför stora strukturella omställningar och det finns ingen lösning som inte svider. Vi måste flyga mindre, säger miljöprofessor Johan Rockström.
12. 2018-03-03 "Alla statliga institut tror att det är koldioxid som styr klimatet" Hur tänker klimatförnekarna? Och hur agerar de när den som utmålas som "fiende" kommer på besök? SvD:s klimatreporter Jenny

Stiernstedt besöker skeptikernas konferens i Mölndal, och möter dem som vill omvända henne.

13. 2018-03-14 Wetterstrand vill se fler piskor för flygbolagen Flygbolagen ger inte människor chansen att fatta beslut som är bättre för klimatet. Det anser regeringens utredare av flyget, tidigare språkröret Maria Wetterstrand (MP). - Det är lättare för individen att ändra beteenden om politiken och företagen är med dem, säger Wetterstrand.
14. 2018-03-22 Naturkatastrofer har ökat kraftigt i Europa Extrema väderhändelser och naturkatastrofer inträffar upp till fyra gånger oftare än under tidigt 80-tal, visar färsk statistik. Extrema temperaturer, översvämningar och stigande havsnivåer anses utgöra störst risk framåt: - Vi måste inse att om vi hanterar riskerna i dag så kan vi slippa stora kostnader i framtiden, säger professor Deliang Chen.
15. 2018-03-23 "De flesta vill inte sluta flyga men är beredda att betala mer" Enligt en ny undersökning från SvD/Sifo undviker i dag 15 procent av svenskarna att flyga under semestern på grund av klimathotet. Trots att den stora majoriteten fortsätter att resa som vanligt så överraskas experter över hur många som nu säger nej till flyget för klimatets skull.
16. 2018-04-01 Skolklassen skippade kakorna och sålde klimatnytta - vann pris Får det lov att vara ett träd eller en solcellspanel? Skolklassen i Åmål skippade kakorna och sålde klimatkompensation för att dryga ut klasskassan. Klassen utsågs till klimathjältar och tilldelades utmärkelsen Lilla Children Climate Prize. Nu vill de att fler följer efter.
17. 2018-04-04 Omstridd miljöchef hamnade i blåsväder USA:s president Donald Trumps miljömyndighet EPA laddar för strid med Kalifornien för att stoppa delstatens hårda regler för utsläpp från fordon. Samtidigt är EPA-chefen Scott Pruitt, som förnekar klimatförändringar, i blåsväder efter en bostadsskandal.
18. 2018-04-21 Kris gav familj nytt perspektiv på klimathot och hållbarhet När det uppstod en kris hemma fick familjen Ernman/ Thunberg upp ögonen för klimathotet. Nu skriver familjen en självutlämnande bok om global uppvärmning, ekonomiska klyftor och psykisk ohälsa - allting symtom på den akuta hållbarhetskris vi människor befinner oss i.
19. 2018-04-21 Klimatet blir vinnaren om koldioxid blir Norges nya olja PORSGRUNN Kan flytande koldioxid från svensk cementindustri bli en lönsam affär för Norge? För att klara klimatmålen beskrivs koldioxidlagring ofta som en nödvändighet. Inom något decennium kan Sverige tvingas skeppa koldioxid till norska västkusten på regelbunden basis.
20. 2018-05-15 Trump kan inte stoppa New York att flytta miljarder från fossila bränslen Städer som flyttar pensionspengar bort från fossila energibolag och stämningar mot oljebolag är en trend som klimatskeptiske president Donald Trump inte har lyckats stoppa. New York ska flytta flera miljarder dollar och hoppas få allt fler städer att följa efter.
21. 2018-05-15 Investerarna våndas i energins stormakter Kina, världens största CO2-bov, Tyskland, dieselskandalens moderland, och USA som lämnat Parisavtalet, representerar samtidigt de viktigaste innovationerna som görs på klimatområdet. Giganterna är både onda och goda alltså. Investerare våndas. SvD:s reportrar rapporterar.
22. 2018-05-15 Fem "gröna miljardärer" - en vill rädda Kinas djur Östersjön, hållbar mat och Kinas natur. Läs om fem näringslivsprofiler som är goda för miljarder och satsar delar av pengarna på klimat- och miljöinsatser.
23. 2018-05-16 Extremt tidiga sommarvädret kan bli oroande normaltillstånd Från en lång och kall vinter har Sverige passerat en ovanligt kort vår och landat i en högsommar redan i maj. Extremvädret kan vara här för att stanna. "Tyvärr passar det vi ser nu in i trenderna", säger miljö- och klimatforskaren Johanna Alkan Olsson.

24. 2018-05-31 Den extrema majvärmerna är en föraning om ett nytt klimat Rekordvärmerna får många att jubla. Men de höga temperaturerna - och vinterns extrema kyla och rikliga snömängder - går allt tydligare att koppla till ett klimat i förändring. "Det korta svaret är att ett mäktigt högtryck har gett det varma vädret - men samtidigt har sannolikheten för den här typen av värmeböljor ökat", säger meteorologen och klimatexperten Martin Hedberg.
25. 2018-06-21 Klimatministern ställd mot väggen: "Ungdomarna har rätt" I Svenska Dagbladets klimattävling för tonåringar tog 14-åriga Alice Heiman hem segern med sin debattartikel "Vi använder atmosfären som en soptipp". Vinsten bestod bland annat i att intervjua klimatminister Isabella Lövin (MP). Här är Alice Heimans personliga reportage och intervju med Lövin från ministerbesöket i Uppsala.
26. 2018-06-26 Maria Rimpi: Vi alla måste ta ett grepp om vårt klimatavtryck
Har du också tänkt att du borde ta tag i ditt resande och dina matvanor för att leva klimatsmartare? Då ska du använda SvD:s klimatkalkylator, ett superenkelt verktyg som ger dig insikterna och inspirationen du behöver för att minska ditt koldioxidavtryck.
27. 2018-06-26 En månad utan kött är första utmaningen för SvD:s reportrar Klimatsmart behöver inte vara tråkigt! I dag drar SvD:s Klimatutmaning i gång, där vi med inspirerande tips och guidande material vill visa att det går att bidra till en bättre miljö utan att det behöver gå ut över livskvaliteten.
28. 2018-07-01 Påläggsfavorit oväntad miljöbov Maten står för 25 procent av svenskarnas klimatpåverkan. SvD har med hjälp av data som tagits fram av forskaren Elin Rööös på Sveriges lantbruksuniversitet tagit fram en guide till den mest klimatsmarta maten.
29. 2018-07-04 Fotografer vill väcka opinion för världshaven Förorenade hav, överexploaterade fiskeområden och krympande korallrev fick dem att reagera. Fotograferna Cristina Mittermeier och Paul Nicklen uppmärksammades när deras film av en utmärglad isbjörn spreds över världen. Nu vill de rikta våra blickar mot hoten som finns mot våra hav.
30. 2018-07-29 Klimatproblem - eller har vi bara haft tur med vädret? För många börjar eftertankens kränka solbränna innehålla spår av oro - för att vi bokstavligen håller på att brinna upp. I en permanent varmare framtid blir kyla både en lyx och ett dilemma som kan elda på klimatförändringar ännu snabbare.
31. 2018-08-09 Rockström om nya klimatlarmet: "Forskarvärlden är överrumplad" Sommarens extremvärme med torka och bränder som följd, har fått många att fundera över om det vi ser är effekter av den globala uppvärmningen. Enligt professor Johan Rockström finns det en tydlig koppling.
32. 2018-08-12 Forskare: Större algbloomningar väntas med varmare klimat
Algerna frodas när Östersjön blir varmare. Klimatförändringarna väntas leda till allt mer sörjiga cyanobloomningar - men enligt Agnes Karlsson, forskare i marin ekotoxikologi, är det osäkert vilken påverkan algerna har på havsmiljön.
33. 2018-08-12 Väljarkårens intresse för klimatfrågan ökar Var fjärde svensk tar själv upp klimatet och miljön som en av de viktigaste valfrågorna i en ny SvD/Sifomätning. Det är en fördubbling jämfört med i juni. Men trots sommarens extremväder ligger klimatet kvar på fjärde plats bland väljarnas viktigaste frågor eftersom även intresset för andra frågor ökar stort.
34. 2018-08-24 Peter Alestig: Makthavarna får räkna med fler rättsstrider om klimatet Tusentals rättsprocesser mot makthavare pågår just nu för driva på en omtällningen mot klimatvänligare samhällen. Och vi har bara sett början, menar finansanalytikern Sony Kapoor.
35. 2018-08-30 Peter Alestig: Klimatförnekarnas toppargument alltmer utspelat Du har säkert hört argumentet: Högre CO2-halt i atmosfären är bra för planeten. Det får växter att växa mer, planeten blir grönare, vi får mer att äta. Men mer är inte alltid bättre. Forskning varnar nu för en annan, oväntad CO2-effekt på våra grödor; deras näringsinnehåll sjunker dramatiskt.

36. 2018-08-31 Ex-minister: Macron spelar falskt om klimatet Utan förvarning lämnade Frankrikes ekologiminister Nicolas Hulot sin post. - Jag vill inte ljuga mer, sa Hulot, och anklagade sin före chef, president Emmanuel Macron för att inte bry sig om klimat- och miljöpolitiken så mycket som han låtit påskina. SvD reder ut klimatbråket som har briserat mot Macron.
37. 2018-09-01 Karin Thunberg: Gammal miljöbov öppnar återvinningscentral i köket Sommargäster behövs. Plötsligt står någon i ens kök och undrar hur man sorterar sopor. Sanningen är fylld med fusk och skam. Vad är det för klimatfel på oss äldre? Tål vi helt enkelt inte fler dåliga samveten?
38. 2018-09-06 Partier oense om vägen till klimatmålen Om klimatpolitiken var den enda viktiga frågan skulle partierna kunna bilda en handlingskraftig majoritetsregering, menar professor Tomas Kåberger, ledamot i klimatpolitiska rådet. Men samtidigt finns det utmaningar där partierna är långt ifrån överens.
39. 2018-09-07 På valdagen har vi nått koldioxidgränsen Det ser nästan regisserat ut. Bara timmar innan Sverige går till val övertrasserar världen sitt CO2-konto för 1,5-gradersmålet. Men misströsta inte - det finns faktiskt skäl till optimism. 236 000 miljarder skäl, för att vara exakt.
40. 2018-09-08 Kristersson: Ingen gör de stora klimatstegen på flyget Moderaterna vill stärka flyget och bygga ut kapaciteten på Arlanda. Men hur går en stärkt och utbyggd flygsektor ihop med en ökad klimatmedvetenhet? När turen i SvD:s intervjuserie #svarapåfrågan har kommit till Moderaternas partiledare Ulf Kristersson är temat klimatet.
41. 2018-09-10 Tre unga miljökampar ger sina fem bästa tips: Granska dina egna vanor Unga klår de äldre generationerna på fingrarna när gäller klimat- och miljöarbete. Vad kan vi lära av dem? Tre unga klimatkampar delar med sig av sina bästa tips för en hållbar framtid.
42. 2018-09-10 100 meter högt isberg på väg norrut till havs Ett gigantiskt isberg som bröt sig loss från Antarktis förra sommaren har nu börjat röra sig norrut. Skulle det närma sig Sydafrika är risken stor för passerande fraktfartyg. Den globala uppvärmningen ökar risken för att allt fler isberg lossnar, med accelererande havsnivåhöjningar som följd.
43. 2018-09-12 Trenden har vänt - fler människor har inte nog att äta Hungern i världen ökar. Nu går var nionde person och lägger sig utan att ha fått tillräckligt med mat, enligt FN:s livsmedelsprogram WFP. Konflikt är en stor bakomliggande orsak, men en annan trend blir också allt tydligare: klimatförändringarnas roll.
44. 2018-09-13 Peter Alestig: Lever klimatlöftena även efter valet? Nu är det upp till bevis för Sveriges regering att infria de löften som gavs i valrörelsen. Världen är nämligen i stort behov av en stark klimatröst.
45. 2018-09-20 Peter Alestig: Lösningen på klimatfrågan som ingen vågar prata om Är frågan tabu? Strider den mot den politiska korrektheten? Allt fler tycks föra fram en kontroversiell fråga som den räddning på klimatkrisen som ingen vågar prata om. Men tyvärr är det ingen "silver bullet" för klimatet.
46. 2018-09-22 En meters höjning av havsnivån kan ställa skånsk idyll under vatten Höjda havsnivåer och extremväder kan göra delar av Sverige obebodliga i framtiden. Södra Sverige ligger mest illa till. En havsnivåhöjning på en meter skulle i samband med en storm kunna ställa hela Falsterbonäset under vatten.
47. 2018-10-04 Jani Pirttialo: Människan får unik chans att styra evolutionens kraft Miljarder år av evolution för enzymer har krympts till veckor. Nu kan enzymerna bemästras så att de får en positiv inverkan på klimatet. Men klarar vi av att utnyttja den snabba utvecklingen - och är vi ens intresserade?
48. 2018-10-06 Peter Alestig: Luftföroreningar gör dig korkad visar ny forskning Allt fler negativa hälsoeffekter av luftföroreningar kommer fram. Det senaste exemplet är nästan det mest uppseendeväckande av dem alla: Smutsig luft kan sänka din intelligens - i vissa fall med motsvarande ett helt års utbildning.

49. 2018-10-09 Klimatforskare: Här är de snabba beslut som krävs Det är bråttom, och det krävs stora förändringar, men effekterna av klimatförändringarna kan begränsas, enligt FN:s klimatpanel. Här är de viktigaste delarna i den specialrapport som presenterades på måndagen.
50. 2018-10-09 Ärligt talat - FN:s klimatpanel har nog fel Peter Alestig: Ett glädjebesked - eller politiskt anpassad lullull? Klimatoptimism i all ära, men i den nya 1,5-gradersrapporten tycks FN:s klimatpanel, IPCC, tro på mirakel. Risken är att optimismen får världens politiker att slå sig till ro.
51. 2018-10-11 Släng inte - spara både tusenlappar och miljö Maten vi slänger har motsvarande klimatpåverkan som utsläppen från 200 000 bilar under ett år. Trots att det finns både miljömässiga och privatekonomiska skäl att minska svinnet verkar okunskap sätta käppar i hjulet.
52. 2018-10-12 Kostnaden skenar för extremvädret Väderkatastrofer orsakar allt större kostnader, motsvarande 20 500 miljarder kronor de senaste 20 åren, enligt FN:s organ för katastrofberedskap UNISDR. Och notan hotar att öka - bara under de senaste dygnet har det rapporterats om extremväder i bland annat USA och Indien. - Vädet påverkar hela samhället och det ställer till med problem redan i dag, säger Åsa Sjöström på SMHI.
53. 2018-10-14 Lösningen: Så kan utsläppen av växthusgaser halveras till 2030 Drönare som planterar träd, mindre kött och solkraft. Utsläppen av växthusgaser bör halveras före 2030, enligt FN:s klimatrapport. Och det är inte omöjligt, menar en stor grupp forskare som satt samman en färdplan för hur målen ska kunna nås.
54. 2018-10-20 Skål för miljön - men helst inte i vin och öl Peter Alestig: "Nu har det gått för långt, nu måste politikerna agera!", såg jag någon halvt ironiskt skriva på Twitter härom dagen. Orsaken? Ny forskning visar att öl kommer att bli dramatiskt mycket dyrare på grund av klimatförändringarna - kanske rent av dubblas i pris.
55. 2018-10-25 Peter Alestig: Gråt och hot färgar mediernas miljöbevakning En tioåring börjar gråta av Lilla Aktuellt. Världens mäktigaste man får rubriker när han säger att problemen kommer att gå över. Och rasande kritiker tar till dödshot. Vi måste fråga oss: gör medierna fel i klimatbevakningen?
56. 2018-10-31 Världens mest hotade djur - svensk art har vänt trenden Risk för massutrotning, förstörda ekosystem och drastiskt minskad biologisk mångfald, är några av de allvarliga konsekvenser som hoten mot naturen kan leda till, enligt Världsnaturfonden WWF:s nya rapport. Bland annat klimatförändringar har lett till tusentals utrotningshotade arter. Här listas några av de allra värst utsatta - men också en svensk art som har ökat kraftigt i antal de senaste åren.
57. 2018-11-02 Peter Alestig: Förstår du nu varför klimatet är viktigt, Donald Trump? Våld och organiserad brottslighet har lyfts fram som de huvudsakliga orsakerna till migrationen från Centralamerika till USA. Men bakom det rubrikskapande våldet, finns en annan drivkraft: klimatförändringar. Och den är om möjligt än mer oroande.
58. 2018-11-03 Åtta punkter som avgör klimathotet - effekterna kan bli oåterkalleliga Himalayas glaciärer påverkas mer av klimatförändringar än man tidigare har trott. Permafrosten smälter och regnskog dör i Amazonas. Detta är bara några av de klimathändelser som kan resultera i tröskeleffekter. Effekter som fungerar som dominobrickor - så fort en bricka trillar, så puttar den jorden mot nästa.
59. 2018-11-04 Värmen katastrof för hummerfisket - men livsfarlig fluga på väg bort Klimatförändringarna förstör ekonomin i en del av världen - medan den gynnar i en annan. Längs nordöstra USA:s kust noterar fiskare hur hummern drar sig norrut när havet värms. Men i Zimbabwe är den fruktade tsetseflugan på väg bort när temperaturen stiger.
60. 2018-11-10 Hur många arter kan dö ut innan mänskligheten gör dem sällskap? Peter Alestig: Stoppa utrotningen av djur - innan vi utrotar oss själva. Varningen kommer från FN, som nu uppmanar världens ledare att skapa ett "Parisavtal" för biologisk mångfald till 2020. Men ett stort hål i forskningen sätter käppar i hjulen.

61. 2018-11-12 Adams kamp för klimatet har inspirerat hela familjen Adam Bergströms engagemang började i högstadiet. Nu är han 16 år och övertygad om att det inte finns någon annan väg att gå. För Charlotte Bergström, som är psykolog och mamma till Adam, har sonens intresse för klimatet inneburit både rannsakan och eget engagemang.
62. 2018-11-17 Här är knäckfrågorna när Parisavtalets framtid avgörs Det kommande mötet i Polen är helt avgörande för hur klimatet kommer att utvecklas, enligt Johan Kuylenstierna, vice ordförande i Klimatpolitiska rådet. SvD listar de frågor som riskerar att försvåra det framtida klimatarbetet.
63. 2018-11-17 1,5-gradersmål står på spel vid klimatmötet Det är bråttom. Utsläppskurvan behöver vända nu om vi ska klara klimatmålen. I december hålls ett klimatmöte i Polen där världens länder kommer att förhandla om hur Parisavtalet ska genomföras.
64. 2018-11-18 Fridfulla dalen förstörd: "Nu har jag två lån, inget hem" Över trafikungarna Los Angeles syns lågorna från nya eldsvådor. I det kändistäta området flyger många till vardags, fungerande kollektivtrafik saknas och konsumtionsnivån är hög. Nu kryper klimatkatastrofen allt närmre när eldsäsongen blir längre och bränderna värre.
65. 2018-11-19 Peter Alestig: Världens toppchefer engagerar sig för klimatet De har makten att rädda världen - om de vill och vågar. Världens största företag har makten över Amazonas framtid. De kan kapa merparten av världens utsläpp. Och se till att vi få de lösningar som behövs. Men vad gör de?
66. 2018-11-25 Polen går mot strömmen i EU - miljardsatsar för att rädda kolet När Europa fasar ut kolkraften går Polen mot strömmen. Mer än 80 000 jobb i de polska gruvorna och hundratusentals i hela branschen väger tungt. Nu investeras miljarder för att rädda det "svarta guldet" - samtidigt som Polen i början av december är värd för FN:s klimatmöte i Katowice.
67. 2018-11-27 Sjöfart och turism ökar när isen i Arktis smälter - urfolk hotas Ett nytt världshav öppnar upp för en växande turistindustri och nya fartygsleder i ett område som tidigare främst har kopplats samman med polarexpeditioner. 1 000 miljarder amerikanska dollar förväntas investeras i Arktis de närmaste årtiondena - med stora effekter på miljö och befolkning som följd.
68. 2018-11-29 Peter Alestig: Det avgörande klimatmötet går mot fiasko Det ser mörkt ut inför det avgörande klimatmötet i Polen. Donald Trump kommer mest att hylla fossila bränslen - medan världens övriga politiker tjafsar om vem som ska betala vad. Samtidigt krävs trefaldigade klimatåtgärder för att undvika katastrofen, visar en ny FN-rapport.
69. 2018-11-30 Forskare slår larm: Planetens temperatur är rekordhög 2018 kan bli det fjärde varmaste året någonsin. Det uppges i en ny rapport från Världsmeteorologiska organisationen. - Vi är definitivt inte på väg att möta klimatmålen, varnar generaldirektören Petteri Taalas.

